

העולם הזה

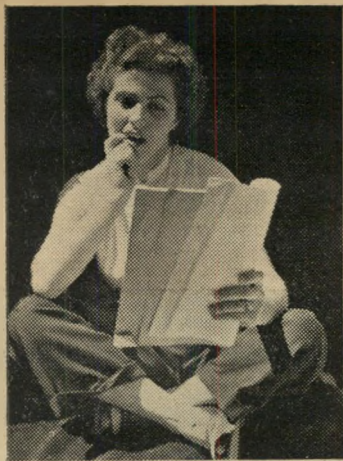

השבועון המצויר
ל אינפורמציה

דלם. 663 / שנה 13 / כ"א תמוז תשי" / 6.7.1950

המחיר
75
פרוטה

ה ש ע ר

מחוז לתיאטרון אין לה כל התעסוקת מיוחדת מלבד קריאה מרובה.

שושנה רביד, בת 24, באה ארצה עם עליית הנוער בשנת 1939. עד שהצטרפה לסטודיה של "הבימה" בשנת 1945, היתה בחברת הנוער בגבעת השלושה ובכפר גלעדי, ושיחקה בלהקות דרמאטיות בכל קיבוץ אשר בו שהתה.

את תפקידה הראשון על במה רשית קיבלה בינואר 1947, במחזה "יום ולילה". בזמן המלחמה היתה בלהקה צבאית. מצאנוה מצוירת לדני, בנו של יובל הופנקו, ילד ובית.

מה התפקיד האהוב עליה ביותר? — "זה שאני משחקת. בשעה שאני ממלאה תפקיד, הוא לא רק אהוב עלי, הוא אהוב".

בעיות השחקנים הצעירים? — "להשתדל ללמוד מן המנוסים יותר ועם זאת לשמור על מקוריותם. זה לא קל". הבקורת ב"העולם הזה"? — "השתדל להעריך יותר את מאמצי המבצעים, גם במקרה שלדעתכם נכ"שלו".

לקוראינו

חוק ביטול עונש מוות, שיובא לפני הכנסת בימים הקרובים, יעורר שאלת-מצפון, אשר כל אדם חייב לענות עליה לעצמו. ברפורטגיה הממציאה שלו בגליון זה מביא לנו כתבתנו את נימוקיהם העיקריים של השוללים והמחייבים — ומאפשר לקורא להסיק את מסקנותיו.

כתבאשמה ואתראה נגד ראשי הצבור, שהניחו לספורט הישראלי להתנוון במשך 25 שנה, כולל במאמרו של כתבתנו הספורטיבי, המנבא תוצאות מבישות לספורט המקומי ב"מכביה". בהודמנות זו אנו מציגים לפני הקהל את חברינו יחיא אל אנרי, שנכנס לפני שבועיים לתפקידו כעורך מדור הספורט. מאות קוראים פנו אלינו בדרישה להגדיל את מספר עמודיו. ואמנם, בשעה שקיבלנו לידינו את העתון, היתה כוונתנו להגדילו לפחות ל-24 עמוד. החלטנו בביצוע תכנית זו בגיל 659, שהכיל 24 עמוד — אולם הקיצוץ התריף של קצבת הנייה, המעמיד בסכנה את עצם קיומה של העתונות השבועית. הכריח אותנו לחזור ל-20 עמוד. אנו משתדלים לפצות את הקורא ע"י מלה מאכסיומו של אינפורמציה במינימום של מלים, מתוך תקווה שמחיקת כל מלה מיותרת תאפשר לנו להימנע מקיצוץ החומר עצמו. עם זאת אנו חוזרים ומציעים לקוראינו הקבועים, שטרם עשו זאת, להבטיח לעצמם את גליונם השבועי ע"י חתימת מנוי.

מכתבים

רונה, וזה למרות שנמאס לנו מזמן לקרוא עתונים.

אגב, האם מספרי התפוצה שאתם מפרסמים נכונים?

יחיאל אנבר, טבריה.

מספרי התפוצה של "העולם הזה" נבדקים ע"י רואה חשבון מוסמך.

משפט יעקובוביץ

ברפורטגיה העצומה של משפט ג'ון מאיר ("העולם הזה" 657) לא הזכרתם שלדעת הקטיגוריה אין הנאשם יהודי. מדוע היה חסר פרט חשוב זה?

יהודה לויטה, ירושלים.

הפרט היה ידוע לנו. לא פרסמנו אותו כדי שלא יוצר בציבור משפט קדום נגד הנאשם.

תיק פלדי 355/50

נהמתי לראות ברפורטגיה שלכם ("העולם הזה" 660) על גניבת השטיח, את הקונה — אדם נכבד וישר שלא עסק מימיו בעסק כזה. שאלתי אותו לפרש הדבר והוא השיב לי: להדגים.

אליקום בן-זרדק, ירושלים.

בבאור לאותה תמונה לא אמרנו כי זו חנות בה נמצא השטיח. התמונה מראה רק את השוטרים בחקירתם ה"שיגריתית" בעברם מחנות לחנות. מטעמי מים מובנים לא הראינו בתמונה את החנות בה נמצא השטיח באמת.

לא יתפרסם במדור זה כלי מכתב המגיע למערכת בעידום שם הכותב או כתובתו. מכתבים יפורסמו בעידום שם כותבם או בפסבדונים רק אם יודיעו כותביהם את שמותיהם (וכתובתיהם) האמיתיים.

חיים בחור כארז

תמונתו של חיים גורי ("העולם הזה" 661) מצאה חן בעיני. לא שערתי כי מאחורי השירים עומדת גם אישיות כה נאה. אנו כתבו עליו פרטים.

גליה חיים גורי (הכתובת: "מזא"ה" 58 ת"א) שרת בפלמ"ח בשליחות בחור ובחזרו — בחטיבת הנגב. כעת סטודנט באוניברסיטה העברית. בן 26 צמחוני. ספרו הקודם: "פרחי אש".

בחירות השער

האם סבור העורך שאת כל הקהל מעביר ה"סקסאפיל" על דעתו, והוא כמה לתמונתו של השער?

ציונה גנן, תל-אביב. אני דוקא אוהבת מלפפונים ועגבניות, אבל שונאת קישואים. ילדת תל-אביב, בתולה ושונאת סרטים אייטלקים וצרפתיים. התרצו להדפיס את תמונתו של "העולם הזה"?

זה תנאי בצבע העיניים.

התחלתם לשים בשער תמונות של בחורות יפות כמעט כל שבוע. הבחורים רים כמובן נהנים, אבל הבנות מקו"פחות. מה דעתכם על פרסום תמונות של בחורים יפים?

נורית בן-שקום, תל-אביב.

אין בדעתנו לקפח את הבחורות. השער פתוח גם לבחורים...

מספרי ההפצה

"העולם הזה" הפך את היום החמישי לחג בביתנו. אנו קוראים אותו כולנו מן האית הראשונה עד האחרונה.

1 היצאת כי...!

אלכסנדר מוקדון

צוה על חילוי לגלח את זקנם לבל יאחז בם האויב בעת הקרב וייתנו ראשם.

כיום זה מיותר — כיום קיים "יצהר"

כל המתגלח במשחה החדשה והמשופרת של "יצהר", נהנה מנלוח יותר קל ונעים.

הוצאת "אחיאסף" ירושלים

רחוב בן-יהודה 2, טלפון 2987.

יצא זור

1. קארדוסו אי אראגון

רוסיה — חזון העתיד

(מוסקבה 1948)

ספר נלהב ואוביקטיבי כאחד, פרי מחשבתו הערה של אדם היודע להתעמק בתופעות זמננו, ואשר ידע להכנס לעובי הקורה של העולם הסיציאליסטי המסובך ולהציג בפנינו אחדות מבעיותיו העיקריות.

מחיר הספר מכורך מלווה 8 תמונות 950 פרוטה.

2. יוסף ליכטנברג

סופרינו

הערכות וביאוגרפיות מפורטות של גדולי סופרינו ממאפו עד ביאליק בצירוף פרקי יצירה.

מחיר הספר 1500 פרוטה, מכורך בד.

3. א. אלמליך

מלון חדש צרפתי עברי

המלון מכיל 25000 מלים. בניקוד מלא. מחיר הספר 1650 פרוטה, מכורך בד.

4. ספרו החדש של ארתור קסטלר

הבטחה זה גשמה

(ארץ-ישראל 1949 — 1917)

להשיג בהוצאה ואצל כל מוכרי הספרים. המחיר 1250 פרוטה.

מהנרס אי ויים — רב לבר

סוכן רשמי לאזור צפון איי רדיו His Masters Voice, ECKO מבחר גדול במקלטים משומשים מסירמות מפורסמות.

תל-אביב רחוב בן-יהודה 9

מלון ציון

מטבח מעודן וכשר מקסימום נוחיות

הדרי-הכרמל. חיפה טלפון 4465

מנגנים

מר מנדלבאום ותזמרתו

בשבת תה בשעה 5

רשות הדיבור אשר הזנע סדרת צלומים בראון

אוי ואבוי,

המצב הוא

כפי שאני רואה,

רבות'

ומדברת

מדברת

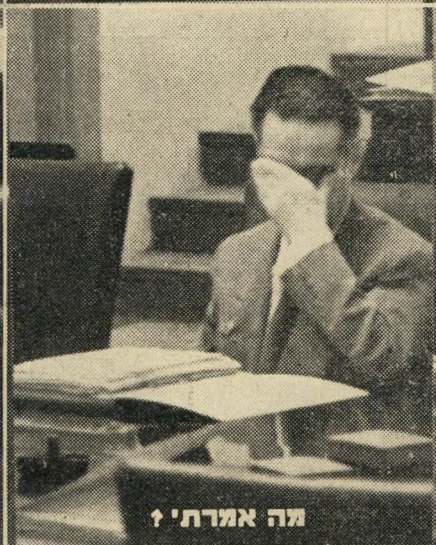
והאופוזיציה

נכון, קפלו?

אולי לא תעזוב לי.

מה אמרת'?

נחזור לענין

ולפעמים מרביצה

איך אני?

השם ירחם!

אבל מה לעשות?

בדיוק!

את הדלת. העדים נוכחו לדעת שתוך שניות מעטות התמלא התא גזאים, פניו של הנידון הכחילו והוא מת בו במקום. בצרפת קיימת, כידוע, שיטת הוציא אה-להורג באמצעות הגילוטין, מכונה עורפת שהומצאה מטעמים הומאניים ע"י הד"ר גיוטין בימי המהפכה הצרפתית, בספטמבר 1791, ושבה הוצאה להורג מריה אנטואנט. באותם הימים היתה ההוצאה-להורג שעשוע ציבורי, והמרי נים חזו בה כבהצגת-תיאטרון. גם כיום עוד מוצאים רוצחים ואנסים להורג בארץ סן פומבי באחדות מארצות אמריקה הדרומית — וכידוע גם בארצות הש"ס כנות לנו: סעודיה, תימן ועיראק.

הדרך היחידה למניעת הצורך בהע" סקת תליין מקצועי היא הוצאת הנידונים להורג, ביריה, ע"י כיתות-אש צבאיות. דבר זה נהוג בעולם רק לגבי עריקים בקרב ובוגדים (וכידוע נהרג כך האדם היחיד שהומת עד כה במדינת ישראל). יתכן ששיטה זו תיראה בע"י

הכל התליין. צורה זו, לא זו בלבד שתחייב את המדינה להחזיק בשירותה תליין, אלא בעיני רבים היא נראית גם ברברית.

ויכוח דומה נתעורר לא מכבר בכ"ריטניה, שם שאלה הממשלה לדעת ההס"דרות הרפואית, שניתן לה לבחור בין שיטות הביצוע השונות: תליה, השמדה על-ידי גזאים, כסא-חשמלי, רעל.

עדות בעידודין

יש ענין מיוחד בדעתו של נתן פרידמן-ילין, לשעבר ראש לח"י, שאנשיו פעלו במשך שנים בצל התליה. מר פרידמן ילין אמר לסופר "העולם הזה": "אני מתנגד לביטול עונש המוות".

רוב הרופאים הביאו את דעתם שעונש התליה כשלעצמו אינו אכזרי יותר מאשר הכסא החשמלי. הנידון הנ"הרג על הכסא החשמלי (הנהוג ברוב מדינות ארצות-הברית) מאבד את הכרתו מיד — אולם לדעת הרופאים מושגת אותה תוצאה גם ע"י שבירת חוליות הצוואר בשעת התליה (אם כי ידוע שערכי שנתלה בימי המנדט נאבק עם המוות במשך קרוב לארבע דקות). הנימוק העיקרי למען התליה הוא, כמור"ב, דוקא שצורתה המפחידה עלולה למנוע פשעים.

דעת הקהל בבריטניה מתנגדת לה"דינה ע"י שתיית רעל (הוצאתו-להורג של סוקראטס) מטעמים דתיים — הא"סיר מאבד, המעשה, את עצמו לדעת. כן מפקפקים המומחים אם אמנם יסכימו האסירים, "לשתף פעולה". הרופאים התנגדו להמתה ע"י זריקות-רעל מפני שה"דבר יצריך השתתפותו של רופא — דבר שהוא, בעיניהם, בלתי-רצוי. ואילו ההמ"תה באמצעות תאי-גזאים (הקיימת בא"חדות ממדינות ארצות-הברית) מעור"רת אסוסיאציות בלתי-נעימות עם המש"טר הנאצי.

לדעת הרופאים הבריטיים, היתרון של שיטת תאי-גזאים הוא שאין בה צורך ברופא. העונש מוצא לפועל בתא"זכוכית צר, כגודל תא טלפון. הנידון נקשר לכסא רגיל, אשר מתחתיו קערה קטנה של מימ. ה"תליין" שם כדור קטן לתוך הקערה, יוצא מיד מן התא וסוגר

הל אינה צידוק ל"תיקון החוק, אולם אין לגזור גזרה ש"הציבור הרחב לא יוכל לעמוד בה.

יש להוזהר, ל"דברי השופט מלחי, מפוזיות, דומה לזו שגרמה, בשעתו, ל"חנינה הכללית — שכתוצאה ממנה בא גל מוגבר של פש"עים במדינה. "הא"נשים שחשבו על כך והמתנגדים ל"עונש המוות לא חשבו עד הסוף, "זו"מסיים השופט, "זו"הי רוח צדק מדוי"מה. עוד לא הגיעה השעה שנוכל לק"בוע, כי יש מקום לביטול עונש המוות במדינה".

גרא : רחמים שאינם במקומם

רגשי הרחמים, שנתעוררו לגבי אנ"שים הנידונים למ"ות, אינם במקומם, סבור מר גירו גרא, הסוהר, ואחד מחותיקי משטרת המנדט, שהכיר אישית בתוקף תפקידו רבים מבין השפוטים.

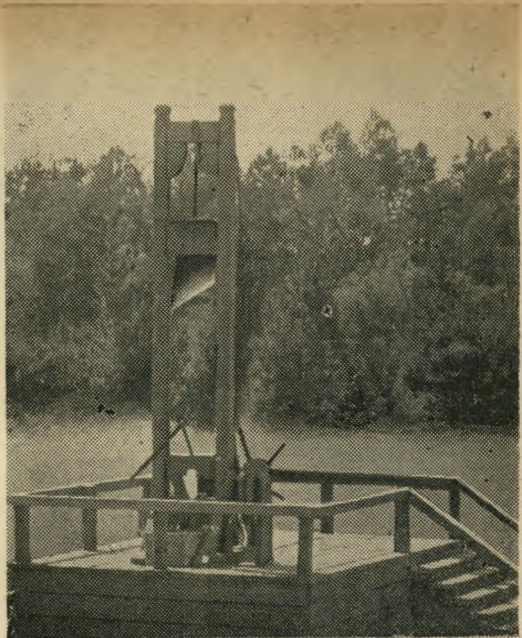
"עונש המוות מוטל, למעשה, רק על פושעים שביצעו את פשעם באכזריות יוצאת מגדר הרגיל. לגבי אלה אין הרחמנות במקומה".

לדעת מר גרא מטילה הצעת-החוק, בניסוחה הנוכחי, אחריות כבדה מדי על עובדי בתי-הסוהר, מאחר שאסיר-עולם לא יהסס מרצוח את הסוהר כשעומד לנגד עיניו סיכוי להימלט, בדעתו כי ממילא לא יוכל לקבל כל עונש נוסף, פרט לישיבה בצינוק.

כיצד יבוצע עונש המוות?

אם אמנם תיחזה הצעת-החוק ועונש המוות יישאר קיים במדינה, שאלה שניה היא כיצד יבוצע החוק.

כידוע, מחייב החוק את ביצוע עו"גש המוות (כמו בבריטניה) באמצעות

מוות בגילוטין

ההמצאה ה"הומאנית" של המהפכה הצרפתית. שטיפקה מחזה לראוות האספסוף.

הפשעים ואורח החיים במדינה בשעה שנדון על עונש-המוות סופית, עם נ"סוח החוק הפלילי החדש".

השופט מלחי כופר בהנחה שעונש המוות מתנגד להשקפת-עולם של הדת היהודית. התורה, ככל המשפטים הקד"מוניים, מכירה בעקרון של הוצאת אדם להורג, לטובת הציבור (והיה מחנך טהורי). אמנם אמר אחד החכמים כי סנהדרין המוציאה להורג אחת לשבע שנים נקראת קטלנית (ואחד אמר זאת על אחת לשבעים שנה), אך אימרא זו אינה מתנגדת לעונש מוות, אלא רק תר"בעת שימוש זהיר בסמכות זו — דבר שגם כיום אין אנו מערערים עליו. לשם כך קיימת סמכות הרשאית לחון את הנידון למות. עובדה היא שמאז הקמת המדינה לא הוצא עוד אדם להורג, ולפיכך אין אנו שונים בהרי"רותנו המעשית מן הסנהדרין. אולם ספר החוקים צריך להכיל את סעיף עונש המוות (שכן אין כל ערובה לכך שב"עתיד הקרוב לא יקרה מקרה מוזעזע, שיביא את הנשיא והממשלה לסטייה מן הנהוג הכללי).

הפשעים נתרבו

כיום קיים בארצנו ריבוי הפשעים לעומת השנים שלפני קום המדינה, גם באופן יחסי, בהתחשב עם גידול האוכ"ל וסייה והשפעת הרוח המלחמתית הגו"רמת לריבוי הפשעים אחרי כל מלחמה. הדורשים ביטול עונש המוות טוענים שהסמכות לדון אדם למות אינה עשויה להשפיע על הרוצח יותר מאשר הסמכות לדון אותו למאסר עולם, אולם על כך אסור להחליט בפוזיות.

הנימוק העיקרי נגד ביטול עונש המוות הוא פסיכולוגי-חברתי, כשהמ"דובר על חלק מסוים של אוכלוסית המ"דינה, לרבים מבין האזרחים הערבים המאסר בתנאים מודרניים הוא עליה לרמת מחיה גבוהה יותר, ומאחר שהאס"רים יושבים בצוואת אין לראות גם בבדיוד מן החברה עונש מפחיד. שאלת חוסר האשה היא אמנם רצינית, אך גם עליה התגברו האסירים בדרכים בל"תי-חוקיות.

משפט דיני?

מה יקרה אם יובא באחד הימים לדין מסתנן שרצח אורח ישראלי? האם יסכים רות הצדק של העם לכך שייאסר למספר שנים? אם כל פושע ידע כי הוא עלול לשלם בחייו עבור הרצח, תהיה זאת הסיבה העיקרית שבגללה יה"ס לבצע את המעשה. אם רגש הצדק של העם לא יבוא על סיפוקו, עלול להת"חולל משפט לינץ. אמנם, עצבנות הק"י

מצפון הדת

"לעתים, אם כי נדירות, קורה טעות משפטית", אומר ז. ווהר" הפטיג, חבר הכנסת (דתיים) ומנהיג הדורשים את ביטול ה"עונש. "אין ארץ בעולם היכולה להתפאר שלא קרתה טעות ב"משפטה. אצלנו קרה מקרה טו"ביאנסקי. אם נדון אדם בטעות למאסר לעולם — אפשר עוד לתקן במקצת את הטעות. אם הוצא להורג — אין תקנה".

ני רבים פחות דוחה מאשר כל שאר צורות ההמתה — אולם מתעוררת שוב השאלה אם אפשר להיכב אנשי-צבא לש"מש בתפקיד כה בלתי-אהוד.

בעצם, שאלת הביצוע אינה חשוב"בה ביותר. העונש הוא בצפיה למות, ולא במיתה עצמה, עד כמה שתהיה המיתה כרוכה ביסורים. יש בארץ כמה אנשים שנדונו למות, ונשארו בחיים. כולם מעידים כי אין זה נעים ביותר. במצבים הקשים ביותר בחיים אין אדם מאבד את תקוותו, אבל כשהתברר כולה קובעת לו תאריך למותו, הרי הוא חסר אוניס.

ובכל זאת, הרי אנשים אלה, שנדו"נו למות, חיים, ויכלו לספר לנו את הדברים.

מוות בתליה

הוצאתו להורג של הנאצי ההונגארי לאסלו אנדרה.

מוות ביריה

המתתו של הגנרל הגרמני אנטון דוסטלי שנידון למוות ע"י בית-דין צבאי אמריקאי

סיאנג'י לפני הכיבוש: הצמח הדרומי הצטיין בטאצואה ונטיסדרנים, אך טנקים ואוירונום חסרו לו. אחרי שבועיים בקרב - התמוטט.

שחר אדום בקוריאה

כתוצאה מן הדיכוי היפאני וההתנכרות מצד סין קמה בקוריאה תנועה לאומית עצמאית ונוצרה - זו הפעם הראשונה - הכרה לאומית קוריאנית. הוכנסו שינויים לשפה, שהילדים למדו במחלתרת.

כיום מונה קוריאה 30 מיליון נפש. הריבוי הטבעי הוא עצום. לפני 40 שנה מנה העם הקוריאי 20 מיליון נפש בלבד. אף כי הארץ עשירה מאד באוצרות טבעיים ובפרי חקלאי, נמצאה בזמן כיבושה בידי אמריקה וברית המועצות במצב מדולדל. במשך שנות הכיבוש היפאני נוצלו ופחתו רק ענפי המשק שהיפאנים יכלו להפיק מהם תועלת ישירה לארצם.

צפון מוד דרום

ביאלטא (1944) חילקו את הארץ ביניהם רוזבלט וסטאלין באופן שרירותי לחלוטין - הועבר קוריאה לראשית קורהרוחב ה-38 אשר אין לו כל הצדקה הגיונית מבחינה גיאוגראפית או כלכלית.

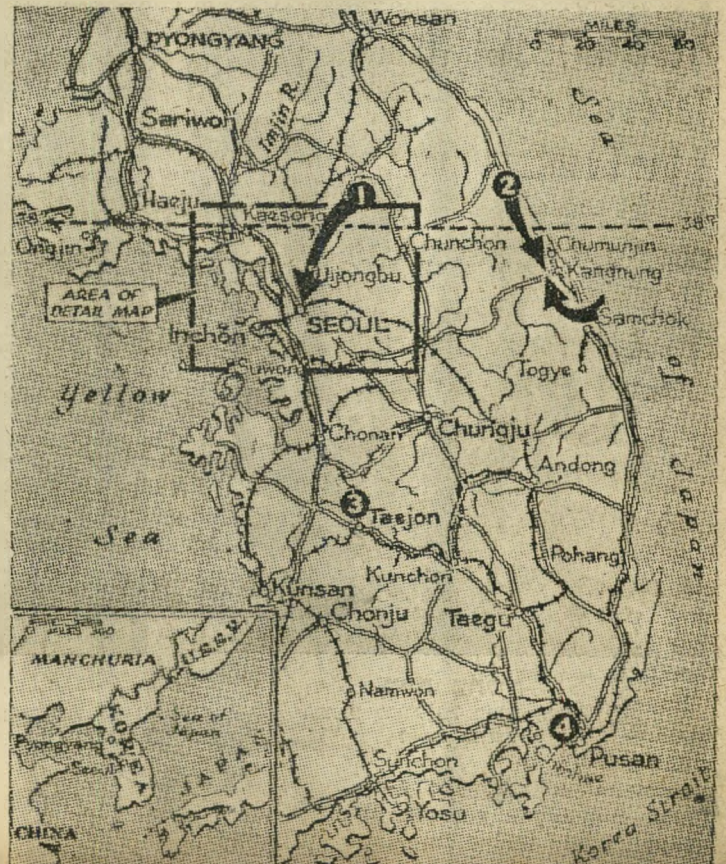
רק שליש אחד של העם הקוריאי (20 מיליון נפש) נמצא בתחומי הרפובליקה הצפונית, שהוקמה לפי המתכונת הסובייטית המקובלת. אולם בצפון נמצאות כמעט כל התעשיות שהוקמו ע"י היפאנים וכל אוצרות חמרי הגלם. 20 מיליון נפש נשארו בדרום (שם הקימו

עם עלות השחר ביום 25 ביוני עברו חמשה טורים של צבא ה"רפובליקה הדימוקראטית העממית" של קוריאה - הכוללים חיילים קרביים מותיקי המלחמה הסינית - את קוריאה ה-38 ופלטו לשטח "הרפובליקה הקוריאנית".

הקומוניסטים (א) פלטו לחצי האי אונג'ינג, המנותק משאר חלקי קוריאה הדרומית, מפרץ (ב) כבשו את העיר קיוונג, (ג) כבשו את עיר הבירה סיוול, בעלת מיליון תושבים, (ד) דהרו אל עיר-התעשייה ציונצ'ון ו(ה) נחתו מן הים בחוף המזרחי וניתקו את הכיבוש היחיד העובר לאורך החוף. אותה שעה נוצרו בהרי הדרום חבורי פארטיזאנים קומוניסטיים.

ארץ השחר הדומם

קוריאה (או כפי שנקראה לפני הכיבוש היפאני בשנת 1905 - חוון, ארץ השחר הדומם) היא מבחינה טופוגראפית וגזעית חלק ממאנצ'וריה. עם כיבושה בידי היפאנים היו תרבות הארץ ומנהגיה כמעט סיניים. שפתה - וארצייה של השפה הסינית, שנכתבה באותיות סיניות. אולם לאחר 40 שנות שלטון יפאני איבדה קוריאה את אופיה הישן. היפאנים סגרו את בתי-הספר והכריזו על שפתם כעל שפה רשמית יחידה.

"ברוכים הבאים!" -- יחידות חיל-הרגלים אמריקאי הגיעו לקוריאה.

מרחק 40 ק"מ משדה הקרב. ילדי קוריאה משחקים בני-יפ. האמריקאי. למטה: אכרים מבני קוריאה הדרומית מקימים קיבוצים לאמריקאים.

הדרומיים ניסו להקים בחפזן קו הגנה לאורך הנהר, בשעה שהמפציצים האמריקאיים הכבדים ניסו לבלום את התקדמות הצפוניים. כחות הדרום שני 10 כבהלה בפני הטנקים הצפוניים פיצצו בבהלתם את הגשרים בטרם עת — וניתקו בצורה זו את מרבית הכחות הדרומיים שעוד היו מצפון הנהר. כך הושמדה כמעט כליל דיבוייה שלמה.

הצפוניים הקימו מיד שלושה גשרים וצלחו את הנהר ללא כל התנגדות. חיל-הרגלים של הדרום שוב נס.

כך היה המצב כשנכנסו למערכה כחות חיל-הרגלים האמריקאיים, שתפסו קוריאה לאורך הנהר קום, כי 40 ק"מ מדרום לנהר האן.

ספרד שניה?

השואה בין קוריאה 1950 וספרד 1936 מתבקשת מאליה. אולם יש גם משמעות צבאית להשוואה זו: ספרד שימשה שדה-ניסיון צבאי למלחמת-העירום של השניה. יתכן מאד שקוריאה תהיה המעבדה הנסיונית למלחמת-העולם השלישית.

המסקנה הראשונה: האמריקאים סומכים במידה רבה מדי על הכלים הטכניים (הפצצות אוויריות) ונוטים לזלזל בכוחו המכריע של חיל-הרגלים. אמנם, קוריאה המפגרת אינה יכולה לשמש דוגמה למלחמה חדישה בארצות מתקדמות יותר. בכל זאת ברור: גם כיום אין המפציץ יכול לבלום התקפה. לכך דרוש החייל הרגלי.

הכרירה לאמריקאים

האמריקאים פינו את קוריאה לפני שנה על סמך שתי מסקנות סודיות שנבקעו ע"י המטה:

- (א) אי-אפשר להגן על קוריאה;
- (ב) לא כדאי להגן על קוריאה, כי כיבושה בידי הקומוניסטים לא ישנה את המצב האי-סטראטגי העולמי.

בכל זאת נאלצה אמריקה להתערב — דבר שכל אדם המתמצא במצב המדיני האמריקאי יכול היה לנחשו מראש. מדוע? משני טעמים: ראשית, מפני שניסיגה ללא-קרב מקוריאה היתה מעוררת את כל כחות הקומוניזם בסין, הודו-סין, אינדונזיה, הפיליפינים ובורמה; מרפה את יריהם של הכחות הפרו-אמריקאיים ומניעה את הכחות ההסתניים לעבור למתנה הסובייטי.

שנית, כשלוך בקוריאה היה מעמיד בסכנה את שלטון הדימוקראטים באמריקה, ערב הבחירות העומדות להיערך השנה. זה כמה חדשים חיה אמריקה בצל ההתקפות החריפות של הסנאטור הרפובליקאי מאיקארתי על שר-החוץ דין אצ'יסון («העולם הזה» 660). טרור מאן לא יכול היה להרשות לעצמו מפלה «סינית» שניה.

מלחמת-יעדים שנישית?

האם משמשת קוריאה מבוא למלחמת-עולם שלישית?

המומחים האמריקאיים ניבאו שבירת המועצות לא תהיה מוכנה למלחמה לפי ני 1952 (כי עליה לגבש תחילה את שלטונה במזרח-אירופה וסין). אולם נראה עתה שלפחות בחלקה אין הנחה זו נכונה. ברית המועצות, גם אם אינה מוכנה עדיין למלחמה מלאה, מוכנה כיום למלחמה מקומית.

עוקץ הבעיה: אפילו לא ינצחו הקומוניסטים נצחון מהיר בקוריאה, תהיה המלחמה לטובתם. כי מחיר ההתערבות האמריקאית עולה בהרבה על המאמצים שהרוסים יצטרכו להשקיע במלחמה זו.

דבר אחד ברור: המלחמה הקרה מתה. מלחמת-העולם השלישית, שהתחילה עוד לפני חמש שנים ביוון, נכנסה לשלב השני: שלב של מלחמות גלויות מקומיות, התערבות גלויה ישירה של שני הצדדים וחיסולו למעשה של ארגון או"ם כוירה משותפת לשני הצדדים.

האמריקאים רפובליקה דמוקראטית לפי המתכונת המקובלת שלהם). הדרום חסר תעשיות ואוצרות טבעיים, ואינו אלא ארץ חקלאית בעלת רמת-יצור נמוכה.

ההבדל בין הצפון והדרום משתקף גם בדמויות מנהיגיהם. בראש הצפון עומד קומוניסט צעיר בן 32, שנשלח לעצמו את השם קיסא-איל-סונג, שמו של מנהיג גרילה אנדתי מימי המלחמה ביפאנים. קיס הוא חלק מן המכונה השלטונית החזקה שהוקמה ע"י הרון סים לפני שפינו (באופן רשמי) את קוריאה הצפונית לפני כשנה. דבר שהכריח את האמריקאים להוציא גם הם את צבאם מן הדרום.

בראש הדרום עומד כומר פרוטסטנטי בן 75 שקיבל את חינוכו באוניברסיטאות ה"אצילות" של ארצות-הברית — סינגמן רהי. סינגמן הוא אישיות חזקה מאד — אך קשה לאמר עליו שהוא יותר דימוקראטי מאשר מתחרהו בצפון. לא מכבר הביעו לו הבחורים אי-אמון בחרם לפרלמנט החדיש של צירים המתנגדים לו. גם כאן (כמו בסין ובהודו-סין) חוזרים האמריקאים על שגיאתם הנושנה — לתמוך במשטר בלתי-אהוד על ההמונים.

מהדך הקרבות

מאז הוציאו האמריקאים את צבאם מקוריאה לפני שנה, עשו כמיטב יכולתם להקים צבא קוריאי חזק. צבא זה מנה כ-10,000 איש, אך לא ניתן לו ציוד צבאי כבד. חסרו לו אווירונים וטנקים, ואפילו תחמושת קלה לא ניתנה לו אלא ל-10 ימים בלבד, מחשש שירגיש עצמו חזק מדי ויתקיף את הצפון.

נראה שהרוסים דאגו לצבאם יותר מאשר האמריקאים. הצבא הקומוניסטי טי צויד בכלי-ההתקפה החדישים ביותר: מטוסי-קרב מטיפוס יאק, טאנקים בינוניים ותותחים כבדים.

משפרצו גליה-הסתערות הקומוניסטים מעבר לקרי-הרוחב ה-33 נתגלה שהבטחון העצמי של הדרומיים היה מופרז במקצת ושלא הקימו גם קוריאים ראוי לשמו. הצפוניים התיקדו כמעט ללא מעצור רציני עד לנהר האן.

דוגלס מקיארטור, המצב ביש

הכיתה האבודה

לפני כארבעה חודשים נתגלתה ע"י עולים חדשים מתושבי שיכון קורדאני במפרץ חיפה ערמת שלדים השלדים זה על גבי זה בבור גדול. השלדים נמצאו במצב של התפוררות גמורה, כי היותם קבורים בשטחיות, גלויים לרוי חות הים ומכוסים בשכבת חול דקיק קה. מכיון שהמקום קרוב למחנה צ" באי בריטי לשעבר נתעוררה מיד ההי שעה שאלה גופות 12 חברי פלוגת החבלנים שלא חזרו לפני למעלה מש' לוש שנים מפיצוי גשר איזוב (כידוע נמצאו אז רק גופות יחיעם וייץ ז"ל ולוחם נוסף). ההשערה לא ניתנה להל כחה, כי המומחה שבדק את השלדים לא יכול היה לקבוע את מספר הגופות לרגל מצב התפוררותם.

נקודת האחיזה היחידה נמצאה בד"ר ריו של יצחק פוינטו, חבר "שער הע"מקים", לשעבר מאסירי ההגנה בעכו. הוא סיפר כי החובש הראשי של כלא עכו סיפר בשעתו שנקרא ע"י הבריטים למחנה שלהם כדי לחבוש קבוצה של יהודים פצועים. התקופה שציינו או ה" ערבי התאימה בערך להיעלמם של ה-12. אפשר היה לשער שערבי זה (שעור הרבה לאסירים היהודים) היה האחרון שראה את חברי "הכיתה האבודה" ב" חיים.

לאחר חקירה ממושכת בקרב ערביי החיסכה של עכו עלה עתה בידי סופר "העולם הזה" בחיפה לגלות את עקבו תיו של אותו חובש "ערבי", שאינו אלא ארמני בשם פאריס אוהאנס מרד"ר רס. אולם דבריו לא האירו את הפ" רשה.

"הייתי יכול לאמר שאני זוכר ולשקר לשם רווח פרטי", אומר פאריס, "אפשר שהיו הופכים אותי לאדם חשוב, אך האמת היא שאינני זוכר. מעולם לא נקראתי לחבוש פצועים יהודיים ב" מחנה צבאי בריטי. רק פעם אחת נק" ראתי לחבוש יהודים פצועים: היה זה בתחנת המשטרה, בליל פריצת סוהר עכו ע"י אצ"ל". כך מכחיש פאריס בפרוש את דברי יצחק פוינטו.

אגב, במשך 15 שנות עבודתו סיכן פאריס לא פעם את עצמו כדי לעזור לאסירים יהודים. הוא לא הפלה בין אנשי ההגנה, אצ"ל ולח"י. "שאלו את שמואלביץ, את שיינ ואת סבוראי, ו יספרו לכם מיהו פאריס". הוא עשה זאת, לדבריו, מפני שהוא ארמני. "חייב מעוט אחד לעזור למשנהו". אלא ש פאריס לא זכה לתודה. אין ניתן לו רשיון לצאת את חדרו הצר בנצרת, ו" לעבור לביתו בעכו. זכרון היהודים קצר וחלש... הוא נאנח.

בינתיים נשארה תעלומת "הכחה ה" אבודה" לוטה מסתורין כשהיתה.

תודת הגולדת

על אף פעולתו המסורה של אגף השיקום, הרי מתוך 2400 נכי מלחמת השחרור בעלי אחוז נכות למעלה מ' 10% 800 נמכים עדיין לשיקומם.

מחצית ממספר הנכים ששוקמו על ידי אגף השיקום עוזבים כיום את עכו" דתם בגלל יחס גרוע, ואילו מספר גדול של נכים ששוקמו "שקום כלכלי" (ח' נות ירקות, קיוסקים וכו') סוגרים את עסקיהם מחוסר הורכה מספקת בנהול חנויות ובעיקר בגלל הקשיים בתנאי המסחר.

מעשה בבנק יודע שדרש מנכה, ש" נאלצו לקבלו לעבודה (בתוקף המכסה). לחתום על הצהרה כדלקמן: שלא לד" רוש העלאת שכר, שלא יבוא בתביעות

במקרה שיפוטה, שלא ידרוש דמי חופ" שה ומחלה ו...שיסכים לעבוד בשכר של לירה אחת ליום. (אגב, הפקיד ער" סק בהנהלת חשבונות ויודע שפות).

מקרה דומה אירע גם בחברת ביטוח תל-אביבית.

מעשה בקטוע-רגל שנעדר במשך שנה ורבע 83 יום מעבודתו במשרד ממשלתי. בקשו לפטרו ורק אחר מו"מ הסכימו לשלחו לבדיקה רפואית ואמנם הרופא אישר מיד כי יש סבה מספקת להעדרו מהעבודה (בגלל שפשוף במקום הקטיעה. הגורם לפצעים).

אך נכה זה עזב את עבודתו בגלל עלבון צורב זה.

דראמה בצל גזרהדין

וויד יעקובוביץ, הנאשם ברצח דניאל פקטורי, שמשפטו נערך מזה חודשים רבים בבית"ד המחוזי בת"א, הכריז "חרם" על בית המשפט, אינו משתתף בדיונים כשהוא עומד בודד, ללא סני" גור, מול החוק האובייקטיבי, בשולי הדרימה הגדולה של פשע גן מאיר, הח" דה מזה חודשיים להתחולל דרמה אח" רת לגמרי: הנאשם ברצח גלחם בכל הדרכים למען לא ימשך משפטו בלי סניגורו. עו"ד בן ימיני, שליידו מסר

יעקובוביץ את גורלו. בהיותו בחיפה נפל העורך דין למשכב, ומצבו ער" דנו רציני ואין סיכויים שיוכל לעמוד בבית"ד בימים הקרובים. משום כך ביקש הנאשם שמשפטו יידחה ("אפילו אם אצטרך לשבת עוד שנה אחכה עד שבן-ימיני יבריא") אולם בית המשפט החליט שלא יוכל לדחות את המש" פט, והציע לנאשם עורך דין אחר, יע" קובוביץ סירב ולבסוף הסכים לשותפו של סניגורו, אך בשבוע שעבר ביטל לפתע את יפיו הכוח והכריז כי "רק בן-ימיני הוא אשר יכול להגן עלי". הקטיגוריה דרשה בכל תוקף שהמש" פט ימשך (הגם שבמשפט נגד העתון הקומוניסטי "קול העם", שאף בו משמש בן-ימיני סניגור, לא התנגדה התביעה לדחייה, עד אשר יבריא בן ימיני). "צדק, צדק אני דורש!" צעק יעקובוביץ והתפרץ בבכי. אחר כך ניס" לשלוח יד בנפשו (אולי מתוך חשבון שתהליך הבראתו יארך כמה חודשים ובי" נתים יבריא גם בן-ימיני), לרוע מזלו הובא למחרת לבית הדין חבוש בשתי ידיו (הוא נסה לחתוך את הורידים) ואז הכריז מר יעקובוביץ שביית רעב. "לא אפסיקה עד שיבוא בן ימיני", אמר. וכבא גם זה לא עזר ובית המשפט המשיך בדיונים החל יעקובוביץ להשי תוללי, שבר את תא הנאשמים והיה צורך להוציאו בכוח מהאולם. מאז נמ" שך המשפט לא רק בלי סניגור, אלא גם בהעדרו של הנאשם (הגם שקולו נשמע לפרקים בוקע מהחדר הסמוך "אינני מוצא צדק"). המצב הגיע לשיא

כמעט ברצינות

טפול מודרני

ההתקפה בקוריאה אינה באה אלא למשש את הדופק.

(מן הפרשנות של אחת תחנות הרדיו)

החולה הענק

במכאוב נאנק

ובגליו מתפתלות מני אפק עד אפק ומופיע רופא

משפם ויפה

ואומר: "תן לי רק למשש את הרפק"

החולה סח: "אני

במקצת שמרני

רצוני בתרופות של זקנתי הפלה"

אף הדוקטור אומר:

"אל תיראה חב"ר,

טפולי המודרני ממש נפלא."

הוא מתחיל בטפול

ולוחש: "אל תרצד"

ומצמיד לו שורה של ראדארים ליד

ומסיף בחיוך:

"את הפה אָנא פתח"

ותוחב לו בלוצ קנה של תותח.

ומלשף את מצחו

ופושט את גנדי

ומחליק לו בַטְנָקִים כְּבִדִים צל הגב.

והיות ולכל זאת יש גם צרך באור

מפסס קצת בשטח מתוך להכיר

ומכריז לבסוף: "המצב כאן תקין

דרושה רק וריקה של אטום-פצצלין"

גם אני גם אתם

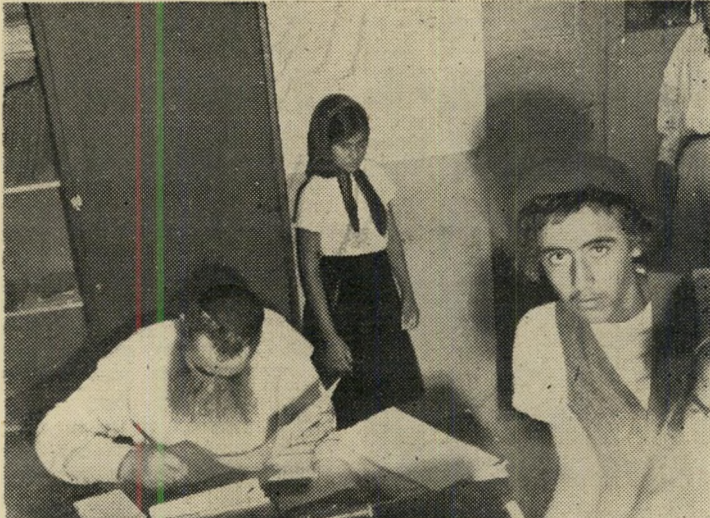
לא נתמה קיותר

אם בְסוּף הרפוי החולה יתפג"ר.

ישעיהו לוט

נישואין של בנות 8

בשבוע שעבר החזירה המדינה את החופש לארבע נפשות צעירות. ארבעת המקרים של נשואי בוסר, שהובאו ל- בירור במחנה העולים בנתניה (ונס" תיימו בגטים) הם כשלעצמם נושא ל- רומן על חיים המזכירים את ימי הביי גיים, אולם בשבילנו הרי הם יותר מזה: הללו באים כתקדים ומבוא גם יחד לשורה ארוכה של מקרים, שעוד יו- כאו עד שיושם קץ לברבריות הזאת של נשואי ילדים. הצעירה בין "הנשים" הנשואות הללו היתה מרים מושע, בת השמונה, שנמכרה על ידי אחיה ל"גבר" בן 15. שאינו יודע את טעם המשחק

מרים מושע, בת 8, ובעיה בן ה-15. "אני רוצה לבית'הספר ולא רוצה בבעל..."

"גמ" זכרנה מוזעם בת ה-11" האשה הפכה ילדה

שבעת הימים

אורי אבנר

ידד נולד לנו

ילד נולד לנו. כלומר — לציבור משלמי המסים. אחרי הריון של כחש עה חדשים הופיע הגליון הראשון של שבועון "קול ישראל".

אבא לא חסך כל מרץ (ודביונים) כדי להזין את הילד הזה מלאכותית. גיר אכסטררהאכסטררה הובא מחוץ לארץ — כל גליון ממנו מחירו לפחות חות כפליים ממחיר הגיר המוקצב לעתונים מצוירים "פשוטים", שאין להם אבא כזה.

אלא מה? הילד הוא חיור. יתכן שזוהי תורשה משפחתית.

בקיצור: הגליונות נשארו בקיום קיים. כל הגיר היפה הזה (אוי, אלוהי הרביונים!) לא הועיל.

זהו, כמוכן, ענין פרטי לבעליהע סק שהשקיע את הכסף. לציבור הרחב מענינים רק שני פרטים:

פרט ראשון: מחוסר דביונים יקצו צו את הגיר של העתונים המצוירים אשר הקהל רוצה בהם, וקוראים רבים נאלצים לוותר בליל שבת על השבועון שהתרגלו לקרוא ולהנות ממנו.

פרט שני: כדי להכריח את קהל המאזינים לקרוא את העתון החדש (שהוא עסק פרטי), מסרב שרות השידור למסור לשבועונים אחרים את תכניו של השידור. במלים אחרות: השידור הציבורי אשר אתם משלמים את הוצאותיו (וגם את משכורת המנהל שהוא חבר המערכת של העתון החדש) מסרב למסור לכם את פרטי שידורו.

הצד השני של הפיקוח

הפיקוח גורם לקשיים כלכליים ובמידת מה גם לחוסר פרנסה ולאבטלה. אולם רבים שוכחים שיש לו עוד תוצאה, חמורה פי כמה.

ספרים לועזיים מדעיים כמעט ואינם באים עוד לארץ. פרוש הדבר שצעירים ישראלים לא יוכלו להתמודד, בעוד מספר שנים, עם בני גילם בחוץ לארץ — לא בהשכלתם הכללית ולא בהשכלתם המדעית.

דוגמה שניה: קיצוץ העתונים, אף אם אינו גורם עדין לפטורי עתונאים, סוגר את המקצוע בפני כחות צעירים חדשים. הוא הדין כמעט בכל המקצועות: בטכניקה, בחימיה, בהנדסה, לצעירים אין עוד סיכוי הגון להיקלט במקצועות "משכילים".

התוצאה לא תורגש מחר. היא תורגש בעוד עשר שנים. אז יהיה מאוחר מדי. הנוק שייגרם לשכבה המשכילה של הדור הצעיר לא יתקן. היא תישאר בעלת מום.

שער הגיא

ראש הממשלה מציע להרחיק את שלדי המכונות השרופות מכביש. שער הגיא ולהציב במקומו מצבות.

אני מציע את ההפך: לוותר על המצבות ולהשאיר את השלדים.

שלדי המכונות השרופות הם מצבות של אמת: הן מזכירות לא רק את יופיה של הגבורה, אלא גם את אכזריותה של המלחמה. אין בכוחן של מצבות אבן להזכיר את אמת החיות.

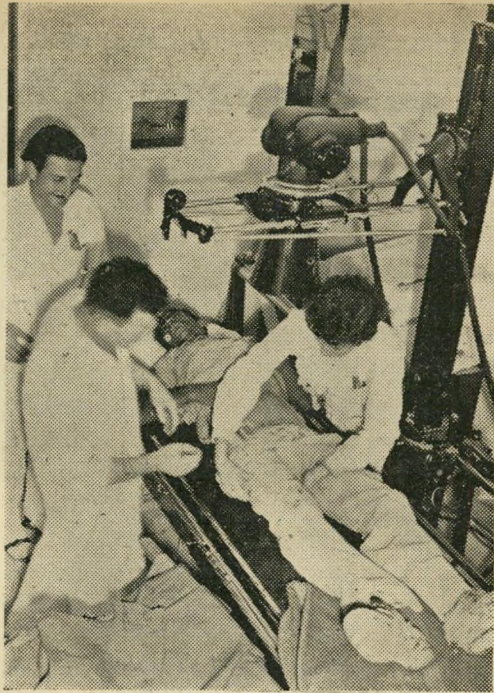
הזכות להיעזב

המותר לי לצל מדור זה לבקשה פרטית?

ברשימות ביקורת על ספרי "הצד השני של המטבע", שהופיעו בכמה עתונים טוענים המבקרים כי אני משמיץ את הצבא ומוציא עליו דיבה ולעז. כל המבקרים הנכבדים האלה מתחבאים בענוה (מוצדקת?) מאחורי פסבדונים.

התהיה זאת תוצפה מצדי אם אב קש מאותן נפשות רגישות, התובעות ממני את עלבון צבא ההגנה, שיצינו להבא את שמותיהם האמתיים, את היחידות הקרביות בהן שרתו בימי המלחמה, ואת התפקידים שמילאו בהן?

תצלומי השבוע

תצלומים מועזעים אלה צולמו ע"י צלמנו ביום החמש, 23 ביוני, בשעה 2:30 אחה"צ, דקות מעטות אחרי שאוטובוס מס' 1121 של "דן" (קו 4) נהוג בידו וזנר רייכסבך דרם את רוכביהאפניים ציון קרימבה משכונת התקוה. שוטריההתנועה מודדים את המרחקים (ימין) בשעה שציון פצוע קשה ומתפתל בכאבים, מובא לבית-החולים "הדסה" (שמאל). התאונה קרתה ברח' אלנבי, פינת הרחוב בלפור.

יוניות הכלליות פותחות באופטימה כל-לית. שדה המערכה: הירקון. המיבצע: נשף-לילה גדול מגן-האזאי עד מועדון זבולון. התחמושת: זיקוקין די-נור. המטרה: להוציא 3000 האורחים את הכסף הדרוש להקמת גני-ילדים "כל-ליים".

הנה מקרה: בפברואר 1947 דרט אר-טובוס של "דן" רוכב-אופניים בן 59 הקרבן נאבק עם המוות במשך שבוע. ניצל הודות לעבודתו המפליאה של הפרופסור מרכוס, שכב למעלה מחצי שנה בבית-חולים ויצא נכה. במשפט הפלילי הוכחה אשמתו של נהג "דן" והוא נקנס בשתי לירות. הקרבן לא קיבל עד כה פרויטה אחת מן החברה.

פרורים

* אדם שישב ב-אמבט והתרחץ להיגאתו הותקף השבוע ע"י בעלת-הבית ש' לו, שהתפרצה לח' דר-האמבט, התנפלה עליו והכתה אותו עד זוב דם. האשה הועברה לכלא, והג' בר למ.ד.א. (אחרי שהתלבש).

* עוד סימן להג' דלת תחום הפרט ב"יבויב": "משואות יצחק" החליטה על בניית בתים חד-מש' פחתיים בתכנית-הק' בע. זהו חידוש מה' פכני בתנועה הק' בוצית וסטיה מן הנוהג שעד כה.

* הצייר המפורסם מארק שאנאל יבוא לישראל בסתיו לב-קור ממושך — יציג מיצירותיו ויקשט את קירות הכנסת ואולם בניי האומה בירושלים.

* המאבק על נש' מות התינוקות ה' עולים נכנס לשלב חדש: הנשים הצ' בכדורגל, אך לעומת זה מכיר היטב את זכויותיו לבעול בילדה שהוכרחה לחופה. והקשישה ביניהן, ורדה בת סעיד, בת ה-11, התפכה בכבי: "אני רוצה לבית ספר ולא רוצה בבעל". אחד הבעלים במקום היה איש בן 50, שרכש את אשתו מאביה. סיפור המעשה על ידי המתלוננת אינו נושל מתיאורי הזוועה הפנטסטית ביותר על חיי ילדים ללא ילדות. חופתה של ברכה מועלם נערכה ליד מטתה, כשאביה וארוסה מעירים אותה משנתה, מכים אותה ומ' אלצים אותה לנשואים והחופה כבר מוכנה ליד המטה. "האשה" אורה ג' סיאני (בת תשע) נקנתה על ידי בעלה מאחיה בסכום השווה לקרוב לחצי לירה לפי הכסף הישראלי. הבעל עצמו הוא בן 22.

העליה הגדולה הביאה לארץ אוכ' לוסיה רבגונית, ומאכן בעיות רבות ומשונות על נוהג, מסורת, חוק וג' שה לחיים ולזולת. אולם אחת הבעיות המועזעות ביותר היא זו של נשואי בוסה. צא ולמד איוו תהום חברתית ותרבותית רובצת עתה במדינה בין העדות השונות, שבניהן ובנותיהן הנם למעשה אורחים שווי זכויות. בעוד שילדינו מהווים אחת הדאגות העק' ריות של הכלל והפרט (החל ממוזון וכלה בחינוך) ועד כמה מגוימים אצ' לנו בשאלה זו (לא מעט קמטים על פניהן של אמותינו נוספו על חשבון הויתורים ללא גבול למען הילד...) משועבדים ילדים אחרים לגזירת החיים; ממאות נפשות כאלה נגזלו הילדות ונעורים, הן הוכרחו לנשואין כש' מקומן עדין בכתה ב' וג'. מאות בשנים חיו כך אמותיהן ללא הושע. והנה, באה הישועה לבנותיהם, כמו באגדה על מלאך או קוסם, — הילדות והנעורים הוחזרו לבעליהם החוקיים.

הדין של "דן"

התמונות המועזעות של התאונה, ה' מתרסמות בגליון זה, מעוררות שוב שאלה בעלת חשיבות אנושית עמוקה: מה אחריותה המוסרית של חברה מונר-פוליסטית כ"דן" לגבי קרבנות תאונות?

פרים אהאנס מרדירם סטלין, אצל ולח"י...

כרם התימונים: תכניות? הרחוב נט. הדיירים שכבו מוקדם לישון, כי עליהם לקום עם שחר. אולם ה"שבאב" אינו ישן עדיין בחצות. להיפך, זו השעה לדבר, לעשן, לצ'זבאט צ'זבאט באין מקשיב ומשגיח, ולתכנן תכניות...

ישרות-רוטשילד: אהבה? אט אט כבו האורות. האזרחים חזרו לביתם, שכבו לישון. בתי-הקולנוע פלטו את רבבות המבקרים. מלצרות עייפות מסדרות את השולחנות והכסאות בתי-הקפה העזובים. ברחובות מהדהדים צעדיהם של הולכי-רגל אחרונים — זוגות חבוקים הלוחשים דברי אהבים, מסתתרים מאורות הפנסים הבודדים. מה סודותיה של שעה זו? אהבה ופשעים, אושר וטרנדיות אישיות קוריס בשעה זו, שעה שרוב החושבים כבר חולמים.

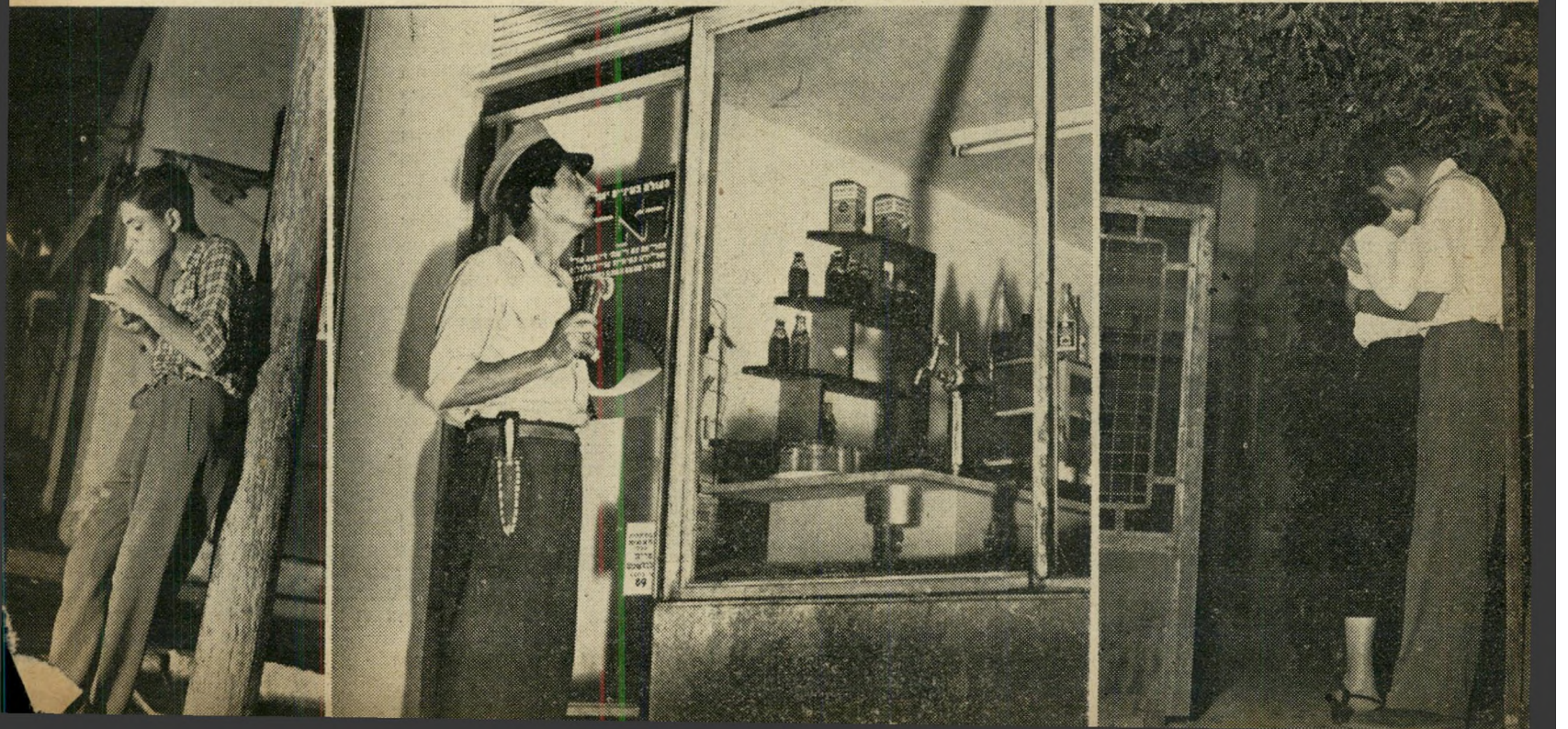
עיר בחי צלם, "העולם הזה" מגלה

כל התמונות האלה צולמו בתל-אביב בשעה 24.00 בדיוק מדי לילה יצא מקסים סלומון, צלם "העולם הזה", וצילם תמונה אחת בלבד — בחצות. הוא היה למכר וותיק לשוטרים, לשוכני הספסלים ולשאר האנשים החיים כלילה. הסך הכל — דמותה של תל-אביב הלילית, כפי שאיש מתושביה לא ראה אותה. מקומות שכל אחד מאתנו מכיר אותם לאור היום — והלובשים צורה חדשה לאור הפנס, ומקומות שאיש מאתנו אינו מכיר אותם אף באור היום.

שכונת-התקוה: תקוה? מאוד לישון אפשר תמיד; העיקר למצוא מתי הזמן נוח לנער שואף-חיים...

רחוב אלנבי — חשד? לפני שבועיים פרצו שודדים לבנין זה. לשומר מרכזי אנקארי היה המזל להניסם טרם לקחו את השלל, מאז אותו לילה הוא נעשה זהיר ספליים. עתה כל תנועה מעוררת חשד והוא בודק כל דלת פעמיים.

אי-שם בפתח: פרידה? הם חזרו מהצגת קול וע, ישבו מעט בבית קפה. מחר יצאו לעבודה משני צדדי בטרם יפגשו. בשבילם מתחילים החיים בערב.

תחנת הרכבת: מיטה? האזרחים ישנים ב"כסית" צוחקים. אך בתחנת הרכבת הישנה מתחת לקרון שהגיע לפני חמש שעות מירושלים, ישן אדם, חייל משוחרר? עולה חדש? מי יודע? בעיניו זוהי קורת גג'נוחה נוחה יותר ומוגנת יותר מאשר ספסל בשדרה.

רחוב שכזו — בטחון? שני שוטרים וכלבם עוברים במסמאות החשוכות. עבודתם מתחילה בחצות. הלילה היא ממלכתם. הם מכירים את כל קניי הפשע, גם את פני רוב אנשי העולם התחתון. תפקידם לראות — אבל גם להיראות. לא רק לתפוס פושעים בשעות מעשה — גם למנוע פשעים בעצם נוכחותם. צעדיהם מודיעים: החוק אינו ישן. האזרח הישן אינו רואה אותם. הוא רואה א תהשוטר ביום — דואג לחוקי התנועה, עורך "דו"חיים", מקפיד על אלף זוקים נטרדים. אך בלילות, השוטר הוא המבטיח לציבור כי העדרו מרחובות העיר לא ינוצל לרעה.

קפה "כסית": אורות? לפני שעה היה המקום כמעט ריק. בחצות מופיעים "החשובים" — והפחות חשובים. מעט תרבות, מעט אמנות — והרבה, הרבה רכילות. אכן, זהו בית היוצר לתרבות האומה...

גות ליל

את תל-אביב הלילית

ינות אלה אינן מביעות אלא חלק זעיר מרמות העיר לנה ישנה. לא כל דבר ניתן לצילום, ולא כל אחת מאותן מויות החיות בלילה התל-אביבי היתה מוכנה לעמוד המצלמה. אחרים, "הופתעו" והונצחו כתמונה — אך אחרים מו בראיתם את הצלם. דמותה האמתית של תל-אביב. ברגע מסוים — לא תמונה ימת, לא פרי דמיון עתונאי — אלא האמת המתגלה לעין בייקטיבית של המצלמה.

כיכר דיזנגוף: עסקים? הוא לא פחות מפורסם מן השעון שמתחתיו הוא מנהל את עסקיו. פעם הצטופפו מסביבו וקנו לחמניות ונקניקיות. כיום יש רק לחם שחור ונקניק.

הוראות לתרחצים בים...

1. כבואך לשפת הים, שים לב לצבע הדגל המתנופף ליד מגדל המציל.
2. זכור! דגל שחור - הים סוער, הרחיצה אסורה. דגל אדום - סכנה, אין להתרחק מהחוף.
3. דגל לבן - הים שקט, הרחיצה מותרת.
4. התרחץ רק במקומות המותרים לרחיצה.
5. אל תתרחק יתר על המדה מהחוף.
6. השמע בקפדנות להוראות המציל.
7. השמר מצריבת שמש מכאיבה. מרח עור גופך ב"ונוטה" המגינה על עור הגוף ומנעימה את השזוף.

אלה החגיגות בצרפת, הולנד, זאלצבורג לוצרן (שווייץ) וסקוטלנד. בעולם האר מנות מעריכים ביותר את הפסטיבלים שבאדינבורג ושל אמסטרדם. באדינבורג בלבד ישתתפו שבע תזמורות סימפוניות מארבע ארצות.

רשימת הסוליסטים בפסטיבלים אלה הכלול את הכנרים: שמעון גולדברג, יוסף סיגטי, נתן מילשטיין, יהודי מנור חזן; הפסנתרנים: מירה הס, רובר קודיס, מרגרט לונג, קליפורד קרוון; את הזמרים: גיני טוראל, זין פירס; הצילסט פייר פורניה, מגנן הויולה - פרימרוז, את הבאלט של מונטה קרלו, את להקת התיאטרון "אולד ויק" ואת המנצחים פייר מונטה, וילהלם פורטי

פאבלו קאזאלס
פראנקו זקוק לפספורט

ונגלה, שרל מינש, אריך קלייברג, ויקי טור דה סבטה, ג'הון ברברולי, אורד ואן בינום ומיועדנו ליאונרד ברנשטיין.

ג, טאון-הולי ל, אהל-שם

ללא קבלות פנים, אפילו ללא ידי עה כרוניקלית בעתון, "הסתגן" לארץ לאחר סיבוב של שנתיים, נחום נרדי, הפסנתרן-הקומפוזיטור. לפני כעשרים שנה ביקר כבר נרדי באמריקה, ורק מעטים אצלנו היודעים כי הקומפוזיטור הפופולרי של שירי הילדים ניגן פעם בשני פסנתרים עם ולדימיר הרוביץ, והלהיב מבקרים, שניבאו לו קריירה של "פדרבסקי שני". אלא שהרוביץ התמסר כולו לפסנתר ואילו נרדי נסע לארץ ישראל, חיבר שירים והיה ל"חלוק".

אם כי עיקר אמנותו של נרדי כיום הקומפוזיציה (הוא גם ערך קונצרטים מיצירותיו בלבד באמריקה) רק מעטים הוענקו מן הטבע כשרון פסנתרני כזה של נרדי. (ב"מגע המשי" והפיאניסימו שלו לא יתביישו גדולי הפסנתרנים).

התאהב בלילה-לו

הטנור העולמי ליאו פולד התאהב בתיאטרון העממי הנועיר, "לילה-לו". באשה כבר התאהב מקודם, ג'ין, אשתו, היא יפהפיה נודעת, ומלווה אותו במסעותיו בעולם. ביקורו בארץ בשבוע הבא (הופעה ראשונה בלחית תזמורת ג'ז גדולה ב"מוציא שבת 15/7) בא במיוחד כדי לסייע לאהובו, ל"לילה-לו. מר פולד לא עורר כל בעיה של דביזם. את כל הכנסותיו הוא מקדיש לתיאטרון המי קומי.

הוא יגיע ארצה ביום ב', ובגנת

ההר בא אל מוחמד

פאבלו קאזאלס, גדול הציליסטים של ימינו, בן ה-74, יושב מזה חמש שנים בעיירה בת 4000 תושבים בהרי הפיריניים, ומסרב לנגן "בשביל העולם" כל עוד מכירים (ותומכים) המדינאים בפראנקו, שהשתלט על ספרד שלו. שם במולדת, עצורים מזה שנים כל בני משפחתו של קאזאלס, שערך גלות בעיירה פראדס לא הרחק מהגבול הספרדי. הציעו לו לקאזאלס נתינות אמריקאנית, אנגלית, צרפתית, שוויצרית, אך המוסיקאי סירב: "אם מישו צריך לוותר על הפספורט הספרדי הרי הוא הגורל פרנקו" אמר.

קאזאלס, "האיש עם המקסורת, המנגן לו בביתו ימים ולילות" מוכר בעירה לכל ילד. והנה לפתע, לפני שבועיים, החלו נוהרים מכל קצווי תבל אנשים חשובים לעיירה הקטנה. בכל העולם חוגגים עתה את יום מאתיים שנה למות באך, וקאזאלס, שאינו עורך קונצרטים בעולם, החליט לערוך "פסטיבל של עצי מו" בעיירה. ובאו גדולי המוסיקאים להשתתף ולשמוע את נגינתו של קאזאלס. ולא זו בלבד אלא אף חברת התקליטים ("קולומביה") שלחה חבר מהנדסים ומנגנון טכני שלם כדי להקליט את הנגינה.

ובכל זאת - פורטוואנגלר

מוכיר התזמורת הפילהרמונית הכריז כי פורטוואנגלר פסול ("העולם הזה" 6/62). "קול ישראל" התיר. המדובר הוא בתקליטים של הפילהרמוניה מברלין, בניצוחו של פורטוואנגלר, שאיש אינו מטיל ספק בגדלותו האמנותית, כשם שברור לכול כי היה נאצי.

לפני כשבועיים, ביום ו', בקונצרט אחר הצהריים, השמיע "קול ישראל" את הסימפוניה החמישית לבטהובן, והקריינית הכריזה פעמיים על המבצעים. בזמן המאנדאט, כדי לא להרגיז את הקהל, לא היה הראיון מוכר בשידורו העברי. ריים את "ברלין" וגם לא את "פורי טוונגלר" כאשר נודמו תקליטים בפני המיקרופון...

המדונה הבלתי-מוסיקלית

ידיעה מאיטליה מאשרת את השמועה המעציבה על גורלו של המנצח הנפלא ברנדינו מולינארי, שהלהיב את קהל אוהדי המוסיקה בארצנו במשך שתי עונות. כבר מפי טיטו גובי, הזמר, שמענו כי מולינארי סובל מ"הפרעות דתיות" באומנותו, ואנו נזכרנו במנצח הדגול. כשהוא עומד על הדוכן, מהפנט בתנועותיו את המנגנים והמאזינים גם יחד, ותוך כדי כך ממשש מדי פעם את חזהו - אם הצלב אשר מתחת לפ"ראק נמצא במקומו.

בדומה לגאוני מוסיקה אחרים (שומאן, הוגו וולף) חשך עולמו של המאסיטור, הטוען כי המאדונה אסרה עליו בהחלט לנצח על תזמורת.

פסטיבלים בכל העולם

מאז שקע כוכבה של זלצבורג כי מקום הפסטיבלים המוסיקליים, החלו בכל העולם לארגן מדי שנה חגיגות מוסיקה דומות, וכיום אין לך כמעט ארץ באירופה, ששם לא ייערך מין פסטיבל מוסיקלי, מהם בממדים בין-לאומיים, מהם בקנה מדה פרובינציאלי.

אחר שבתחשבים מאיינוי נתקיימו פסטיבלים רבי רושם בפלורנס, צוריק, וינה, פראג, שטרסבורג, והפסטיבל ה"מקורי של קאזאלס בעיירה אשר על הגבול הצרפתי-ספרדי, עומדים עתה לקיים עוד חמשה פסטיבלים מוסיקליים באירופה, ומעריכים כי מאמריקה בלבד יסעו לעבר הים כמאה אלף איש שמי שרתם לבקר בפסטיבלים אלה. יהיו

נערת "ארדי" מודיעה:

שמחתי לקבל ממאות ידידי הותיקים והחדשים מכל פנות הארץ, הצעות נאות ושונות לתחרות הסיסמאות. הריני לפרסם בזה את תוצאות התחרות והן:

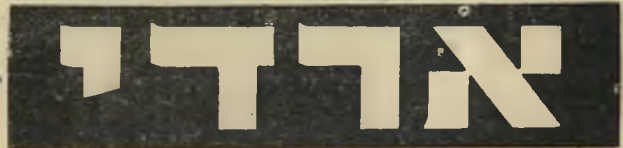
בפרס של 40 ל"י
זכתה אסתר מלביאלי

מרחוב בן-יהודה מס' 37, פתח-תקוה, עבור הסיסמה הטובה ביותר:

בתוצרת "ארדי" צפון סוד -
טעמת פעם תבקש עוד!

1. נוסף לפרס המובטח הנ"ל, הוחלט לתת 10 פרסי-תגמול ממבחר תוצרת "ארדי" למשתתפים הבאים:
2. פ. שרף מחיפה עבור הסיסמא "בתוצרת מזון - "ארדי" ראשון".
3. הילדה נתיב מכפר ידניה עבור הסיסמה "לזקן ולתינוק -- מחריף ועד מתוק".
4. אלכסנדר שר מחיפה עבור הסיסמא "אם אין "ארדי" לי, מי לי".
5. א. אורן מתל-אביב עבור הסיסמא "אם אין "ארדי" לי, מי לי".
6. שוטרי תחנת אילון בגליל - עבור השיר הגאה בחרוים.
7. ד. קולני מירושלים - עבור ההצעות בחרוים.
8. א. חלילי מבאר-שבע - עבור הסיסמאות בחרוים.
9. שלמה נויס מצבא ההגנה לישראל -- עבור הפלקט המצוייר.
10. אברהם הולצמן מרמת-גן - עבור הפזמון בחרוים.
11. מאיר ומשה ברקאי מת"א - עבור השיר בליות המנגינה מאת ידידיה גורוכוב.

הפרסים יישלחו בדואר לבתי הזכוכים -

סטאליןגנרד — המערכה השנייה
הדגש על סטאלין

לאסית, והכל מסתיים בקונצרט — נפלא כשלעצמו — של הארי גיימס. ואם הקטעים שנבחרו, לא תמיד בט עם טוב נבחרו, אין לבוא בטענות כלפי הקלטתם.

מן המשתתפים הדוממים יש לציין את מרשה האנט, היודעת כיצד מוזק נים על הבר.

סרטי השבוע

„הגיר המסוכן“ (אנגליה) — קור מדיה אנגלית קלילה ומשעשעת למדי. על עורך דין אנגלי מפורסם (רוג'ר „קו“ לונל בלימפ“ ליבסי) ומשפחתו, הכוללת את אשתו השניה (מירנה לוי), בתו (פגי קאמינס) וארושה של האחרונה, ריצ'ארד גרין.

„לפתח הטאת ריבין“ (אה"ב) — דראמה חברותית. האמפרי בוגארט הוא סניגורו של ניק רומאנו, צעיר נאשם ב־רצח. על ידי השבת העבר נגולה לעיר נינו פרשת חייו של ילד שהמסיבות עשוהו פושע. משחק טוב, בימוי ללא פגם ותסריט מענין עושים את הסרט לחזק ורבי־רשם.

„בתו של נפטון“ (אה"ב) — הצגת של רד סקלטון אסתר ויליאמס ושות' בהומור, שחיה וריקודים.

„והאשר היה כה קרוב“ (אה"ב) — סרט רווי סנטימנטליות על גנרל אנגלי זקן, טייס צעיר פצוע ו־נהגת אמבולנס אמריקאית, על עברם ועתידם.

„הקרב המכריע“ (ס.ס.ס.ר.) — חלקו השני של „סטלינגרד“, מפלת צבאו של פאולוס ותחילת ההתקדמות לעבר ברלין. סרט שיכל היה להיות גדול לולא הושם הדגש בסטאלין אלא בחייל הסובייטי הלוחם.

„בשם החוק“ (איטליה) — סרטו של פיטרו גירמי, שחקן שהפך במאי, הביא לו פרסום רב. השוהו אפילו ל־רוסליני ודה סאנטיס. לריאליזם האי־טלקי המפורסם משמש הפעם נושא „בוער“: ה„רובין הוד“יות הסיצילאית הלוחמת במשטר הפיאודלי. סרט שעוד נשוב לדון בו.

„במרחב העמוק“ (אה"ב) — עוד סרט על בעית הפושעים הצעירים ב־אמריקה. את הדמות המרכזית מגלמת הפעם בהצלחה אידה לופינו, נערה אומללה המוצאת אהבה בחיקו של א־סיר־בורח. היא מחפשת גם את האשר, אך לשוא.

המתאימים וביחוד נחמדים השיירים הק־טנים. השחקנים כולם הצליחו לגלם במשחק עצור טפוסים משכנעים, וצלומי הטבע היפים והמעטים מוסיפים נופך של חן לקומדיה נחמדה זו.

לורטה יונג וזיליאם הזדן
הכניסה לזרים אסורה

„אולם קרנדי“

מטרת הסרט הזה היא פשוטה: להציג לות על הבר „מספרים סנסציוניים“ אין כאן הופעות של אקרובטים או רקדניות או שחיניות אלא של המוסיקליים הגדולים ביותר בעולם! עשרה, חמשה עשר, עשרים גאונים המופיעים לפני המצלמה; זוהי רשימה מעוררת כבוד אך המזכירה במקצת תכנית של קאבארה בה כל המשתתפים הם כוכבים מפורסמים. התוצאה: הופעה ללא הפוגה, שבסופה אינך יכל להעריך כראוי אף אחד מן המשתתפים.

ובכל זאת. איזה קונצרט סנסציוני! תוך שתיים אנו שומעים את ארתור רובינשטיין, שאין שני לו בבצוע שופין, גריגור פיאטיגורסקי, יאשה הפץ (נפלא בקטעים מתוך הקונצרטו לצייקובסקי), לילי פונס, ברונו וואלטר, ליאופולד סטוקובסקי ואחרים.

כדי להצדיק את מפגן הכחות הזה העלה דמיונו של הכתבן ההוליוודי עלי לה טפשית ביותר. הרעיון הוא יפה: לעשות את אולם הקונצרטים המפורסם לדמות המרכזית, ברם, התסריט עלוב מאד. לא חסכו מאתנו את הריב הנושן בין המוסיקה החדשה והמוסיקה הק־

שכותב הטורים הללו היה נוכח בה נורקו על ידי פרחחים לעבר הבר ונופ־צו עשרות אחדות של בקבוקי תסס...

„רחל והצייד“

כובע פרוה של זנב, בקת עץ, וח צים אנדיאנים — כל אלה סימנים מובהקים לתקופת המתישבים הראשונים באמריקה. אולם הסרט דן בנושא שהגו בהחלט אופיני לכמה וכמה תקופות, היינו אומרים לכל התקופות. תסבוכת המשולש הנצחי: בעל, אשתו והזר.

הבעל, ויליאם הולדן, קונה לו שפחה לבנה לאשה בעקב כדי שתחנך את בנו השובב ותשליט קצת סדר ונקיון בביתו המזונוח. האשה לורטה יונג, ממלאה את תפקידיה באמונה אך בלבה מצטברת טינה כלפי יחסו הבלתי „בעלי“ של הבעל. ואז מופיע הזר, רוברט מיטשום, גבוה, שחרחר, חייכן ופורט על הגיט־רה. הוא פורט גם על מיתרי לבה של רחל, ובעקב מעורר את קנאתו של הבעל.

שימו לב עד כמה דומה הסיטואציה לזו שב„שלטון הזמים“. אולם הפעם היא מוארת באור הנכון, באור הקומדי יה. והקומדיה היא מוצלחת.

„שלטון הזמים“

את אורסון וולס ראינו בטוב ביותר וברע ביותר שיצאו מהוליווד: „של“ 110 הדמים, סרטו של הנרי קינג, שיך לסוג השני.

שנת 1950. ציזארה בורגיה — מר־אה לנו הסרט — שולח את סוכנו אורסיני (טיירון פואר) לציטה דל מונטה, נסיכות (אגדית) החוסמת בפניו את הדרך לכיבוש ונציה. שם, בנסיכות המאושרת, השלווה וה...דימוקרטית על אורסיני לזרוע את זרע הפירוד וה־טרור, על ידי שירצח את הנסיך השולט וואראנו „פליקס“ „פולוניוס“ אילמר) בן השבעים ויפתה את אשתו בת השש עשרה, קאמילה (וואנדה הנדריקס).

אורסיני הוא נבל, עד שהוא רואה את קאמילה היפה, הדומה יותר לגי־מנויסטית אמריקאית מאשר ליפהפיה איטלקית. אז הוא נהפך לבוגד, נלחם בציזארה, נכנע, אך לבסוף ניצל, לאחר תלאות רבות ומוצא את אושרו בו־רעות קאמילה. הערה: בסרט מודגש (כאילו צריך הדבר הדגשה) שהנסיך הזקן (שמת מיד לאחר שמסר הודעה זו לאורסיני) לא בעל את אשתו. הנסיך כה (המוכיחה בסרט פעמים מספר את צניעותה ואת הרוח הדימוקרטית המפי־עמת בקרבה) היא, אפוא, בתולה כשרה.

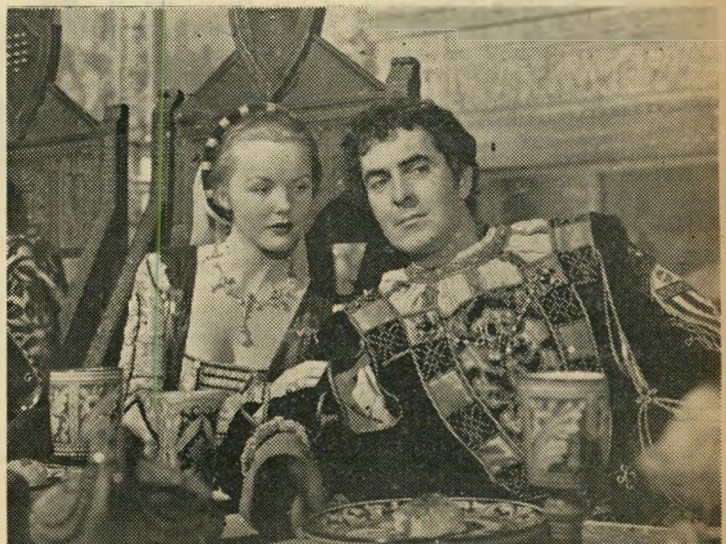
ואורסון וולס הוא ציזארה בורגיה. „איו הזדמנות למשחק“, חשב בוואי, והוא מעיף מבטים חודרים חסרי מש־מעוט (מבטיחכים כביכול) לכאן ול־כאן ולשם, לוגם יין(?) מגביעי נחושה, מרעים בקולו או מלחש כנחש. זהו אור־סון וולס משעמם, מגוחך וטפשי כמו הסרט כולו.

לשבח יכולים אנו אך את הצילום־מים שנעשו באיטליה ובמידת מה את התמונות ההמוניות, אולם המוסיקה ה־מרגיזה עושה הכל כדי לקלקל את מה שלא קלקלו התסריט. הבימוי והמשחק.

איננו יכולים לעבור בשתיקה על ה־מקום בו מוצג הסרט:

„גן רנה“ הוא הקולנוע הגדול ביותר בתל־אביב. משמשת אותו כניסה צרה אחת. מספר היציאות גם כן אינו הולב את מספר המושבים. כל הסדרנים עסוי קים בשמירה ליד הפתחים והקהל חייב למצוא את מקומותיו בעצמו. הצפיפות, הדחק, אי הסדר השוררים במקום אינם אך ענין להערה בעתון — הם חייבים לבוא לתשומת לב המשטרה.

חסר־ארגון כזה מעודד, כמוכן, אל־מנטים מטומימים בקהל. במשך ההצגה

וואנדה הנדריקס וטיירון פאר
אורסיני היה נבל

התגלה ה"מכביה" חרפתנו ?

מאת יחיאל ארזי, עורך הספורט של "העולם הזה".

ב-27 בספטמבר 1950 (סוכות תשי"א) תיפתח בישראל ה"מכביה" השלישית — המשחקים האולימפיים של יהדות-העולם כולה. 83 יום בלבד חוצצים עתה בינינו לבין תאריך גדול זה, בו תועמד מדינת ישראל במבחן קשה — מבחן ספורטיבי ולאומי כאחת.

לפי מצב הדברים הנוכחי — אין זה בבחינת גילוי-סוד — צפוי לנו הפעם כשלון חרוץ. נטלנו על עצמנו משימה שהיא למעלה מכוחנו, ומה שגרוע יותר — עד עצם היום הזה לא עשינו מאומה כדי להקדים רפואה למכה. אבל בממלכת הספורט הישראלי אין בכך משום חידוש, כי מאז ומעולם נהגו עסקנינו להותיר הכל לרגע האחרון. אלא, חוששני כי הפעם לא נעמוד בהצלחה במירוץ נגד הזמן.

הזנחה שאין לה כפרה

בשנת 1932 הוקם בצפון תל-אביב, במהירות הבזק, איצטד מינאטורי למשקי ה"מכביה" הראשונה. איש לא שיער בזמנו, כי מרכז ספורטיבי זה — פאר תל-אביב בימים הטובים ההם — ישר קיים זמן רב. אולם לתמהון המקימים עצמם היה הזמני לתמידי: בשנת 1935 נערכה במיבנה זה גם ה"מכביה" השנייה, ולולא פרצה המלחמה העולמית, אין ספק כי גם ה"מכביות" הבאות היו מתקיימות בו (ואולי ?).

מאז חלפו 15 שנה, שנות מאורעות ודמים, תליפות ותמורות. תל-אביב גדלה ופשטה לכל עבר, מספר תושביה עבר את רבע המיליון — אך איצטד זה ממשיך למלא את צרכיה הספורטיביים של העיר העברית הראשונה עד היום. ודומנו, כי הוא ימשיך וימלא את תפקידו הנכבד כל עוד יורמו מי הירקון ליס-התיכון, כל עוד יותר ממנו שרירי עלי אדמות.

15 שנה הם תקופה ארוכה, ביחוד כשמדובר במתקנים ומושבים עשויים עץ, במיוחד — כשאין מקדימים רפואה למכה. הזמן עשה את שלו באמונה. בתקופה זו היו הספסלים טרף לסערות רוח, לגשמי-זעף ו...לגנבים, חדרי-ההלשה נעלמו ואינם, המקלחות וחדרי-השימוש נהרסו עד היסוד. מסלול הריצה התפורר ומגרש הפדורגל שוב אינו ראוי למשחק — הכל היה כלא היה.

טחנות ההיסטוריה טוחנות לאיטן, אבל לבטח — במיוחד כשאין איש מונע בעדן. בתקופת 15 השנה לא נקף איש אצבעו למען מרכזה הספורטיבי של תל-אביב. העיריה שלנו היתה עסוקה, מן הסתם, בבעיות העומדות ברומו של עולם, שכן לא התפתה מעולם לבעיותיה היומיומיות של העיר ואזרחיה. כלום מפליא הדבר, שלא הקדישה תשומת-לב יתרה לאיצטד העלוב, שהלך ונהרס מיום ליום ? אגודת ה"מכביה", שנטלה לידיה את המקום, לא עשתה אף

היא מאימה. הטענה: חוסר אמצעים כספיים. האמת: חוסר-רצון ואדישות מוחלטת.

מזכה שירדה מגדולתה

יותר מכל ענפי-הספורט קשורה היתה באיצטד ה"מכביה" "מלכת-הספורט", האתלטיקה-הקלה, שמצאה כאן בזמנה כר נרחב לפעילות ענפה ומקפת. כל זה היה, ואיננו עוד.

ב-15 השנים האחרונות הושגו ברחבי-תבל מאות שיאים חדשים בריצות, קפיצות וזריקות למיניהן. בתקופה זו קשה לציין אצלנו התקדמות של ממש בענף ספורטיבי יסודי זה. היפוכו של דבר: אנו נעצרנו, ואף נסוגים אחורה. שיאים שהושגו אצלנו לפני תריסר שנים, הם כרגע בבחינת חלום בלבד. כמוכן, אנו מאשימים את ספורטאינו. זה קל מאד. אך אין זה הוגן, כי לא הם האשמה.

צאו נא באחת השבתות לאיצטד ה"מכביה". חזו נא בקומץ "המשוגעים לדבר", הנאחזים במקום בשארית סבלנותם וכוחם. ללא גג מעל לראשם, ללא חדרי-הלשה. ללא מקלחת. ללא חדרי-נוחיות. כך הם רצים וקופצים זה שנים כשנעליהם נמלאות חול, כשמסביבם ספסלים שבורים וגדר-חיל דוקרנית, כשהשמש יוקדת מעליהם ללא רחם... העודכם מתפלאים, על כי האתלטיקה-הקלה אינה מפותחת למדי במדינת צנע זו ?

יחיאל ארזי

בעוד 83 יום...

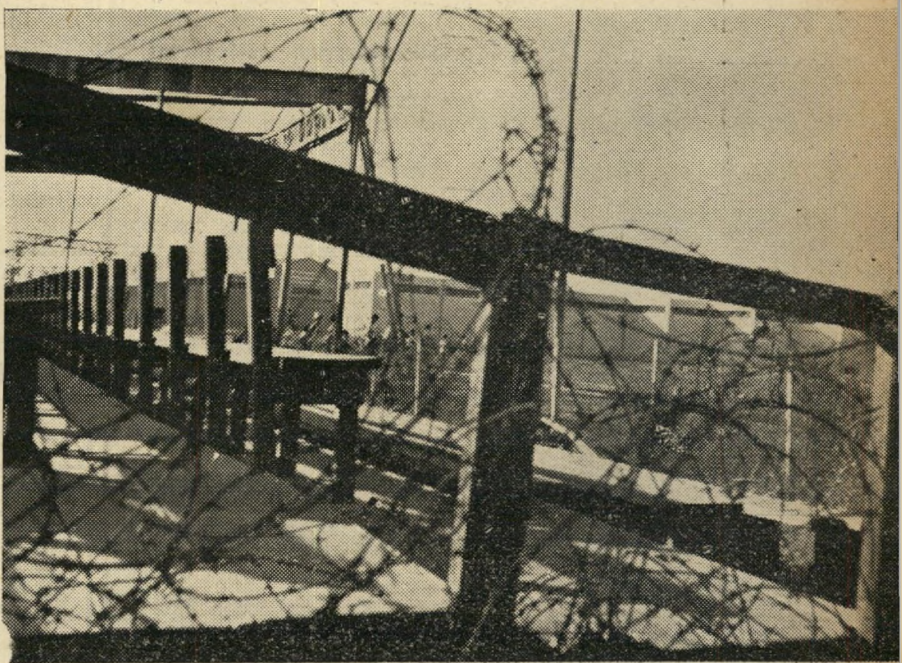
...וכיום עומדים אנו 12 שבועות לפני ה"מכביה" השלישית. אומרים, כי טכסי-הפתיחה ייערך באיצטד ההולך ומוקם ברמת-גן. אין לדעת בבירור כרגע אם יספיקו להכינו עד אז, אולם אין לזאת חשיבות מיוחדת. כי דבר אחד ברור כבר כיום: עיקר הנטל יפול שוב על האיצטד האומלל של תל-אביב. כאן יתמודדו באתלטיקה, וישחקו בכדורגל, ויבצעו התעמלות חפשית והופעות אחרות. "יתכן, ובמקרה הגרוע ביותר יקיימו כאן אף את טכסי-הפתיחה והנעילה. ולזאת איננו מוכנים. תעמלני ה"מכביה" השלישית מתכוננים לקבלת פני אלפי תיירים ומאות ספורטאים מארבע כנפות תבל. אין אנו דואגים כרגע לאיכסונו ומזונום ר- אמצעי תחבורתם. זאת נשאיר לעסקנים הנכבדים של הוועדה המארגנת. אולם שאלה אחת בפינו: האמנם סבורים הם, כי איצטד המכביה על 4000 מקומי תיו העלובים, על יציעיו הרופפים, על שעריו הפרוצים ומתקניו ההרוסים, — יתאים לתכלית זו ?

הקהל שלנו איש ואיש ומצפה לראות איך יפול דבר. אכן, קשה לתקן תוך שבועות מספר את אשר הוזנח במשך שנים רבות, אולם לא אפסה תקווה. אנו מאמינים, כי בכל זאת ייעשה משהו לשיפור המצב, ולוא בתקופה הקצרה שעוד נותרה.

כי במצבנו הנוכחי לא נוכל להרשות לעצמנו להכשל ב"מכביה". זו תהיה חרפה לדורות, חרפת הספורט העברי והמדינה הישראלית.

"למקומות, היבוק, רויק!" — אבל איך אפשר לרויך, כשכפות הרגלים שוקעות בחול הרך? מלבד הגשם לא טרוח איש לרביץ את המסלול מאז נולדו הרצים, והאדמה התפוררה.

"על המסלול הזה איי אפשר לרויך!" יהודה גבאי (מכבי רמתגן), אלוף ישראל בריצות 100 ו-200 מטר, מסקל את המסלול שהוזנח במשך 15 שנים. מאות ספורטאים אחרים התיאשו במרוצת השנים וזנחו את הספורט.

"ואין אפילו מקום להתלבש!" — זהו האיצטד היחיד בעולם, שאין בו חדרי־הלבשה, לא לבחורים ולא לבחורות. כאן מתלבשים תחת כפתי השמים. סיבה קטנה, אך חשובה למעט הבנות בשורות הספורטאים בארץ.

מכלאת־צאן או איצטד לכניי־אדם? מתרסי־תיל במקום גדרות, חומר הסקה במקום ספסלים — כל השטח נתון לחסדי הרוח, הגשם והשמש. במשך שנים פרקו גנבים באין מפריע את משענות הספסלים, שורות שלמות נעלמו בכלל. כל הנשאר — אינו ראוי לשימוש.

שוקת לסיסים או בית־מרחץ? גם ברוז עלוב זה נמצא מחוץ למגרש. כאן מתקלחים ספורטאינו אחרי יום אימונים ותחרויות מייגע על המגרש. הפלא הוא ששרדו רק מתי מספר?

ידידים ולהשפיע על אנשים. יכולים אתם ללגלג ולהגיד "פסיכולוגיה בג' רוש" או "דאיג'סט אמריקאי" או "מדע של הנריק וא'לון", ובכל זאת לא יקרא הקהל הרחב את שלמה ואת מרקוס אורליוס, את מונטין או בייקן, או את פרויד.

הספר "אל דאגה!" (בתרגומו של י. א. עבאדי, הוצאת "לפיד", 500 פרו" (כה) אולי לא ימנע אנשים מדאוג, כי הרוצה לדאוג ימשיך בכך, אבל עלול הוא לנחם את הדאגנים המושבעים (ומי בימינו איננו כזה?) כי יש תקן זה לאחריתם. אנחנו מרשים לעצמנו לצטט מתוך הספר "הנידח": כי מה הכאב ומה החלום הבאים אט עם רדת יום? — שאל את קארנגי, והוא יענה לך: "ידידי, אתה מוטריד, מוטב שתקנה את שולחן עבודתך. זה הכאב וזה החלום: לום? התיקום שעוד לא חיסלת". לבך סדן לצער, ההולם בו כבקורנס קיקי-לופ אדיר? אומר דייל קארנגי: "תן גילי הנשימה של היוגים. אתה פשוט זקוק לשינוי אטמוספירה".

שמואל שורין
התפקיד לא היה קל

ואם לא תמצא בספר תרופה לדאיגותיך, לפחות תמצא בו תמונה יפה של העם האמריקאי, שאיפותיו ורו"תו. כי הספר מלא (ממש כספרי הפסיכולוגים) תאוריו מקרים, והרבה מהם מיליונרים.

חיי הפרטים של זונה

לספר "האשה מרומא" מאת אל-ברטו מוראביא (תרגום א. כרמי, הוצאת "הקורא", 250 פרוטה) חכינו ב"קוצר רוח, כי התרגום האנגלי משך לפני כ-9 חודשים התענינות רבה וזר שבתים.

והתאכזבנו. התרגום העברי קוצר עד פחות מחציו (דרך אגב, הקיצור פגע גם בשם המחבר: שמו הפרטי נשמט) ועשוי כך שבעמוד 11 כתוב ההפך מאשר בעמוד 7. דומה שהעורך עשה בספר מה שעושים הקוראים ב"ענבר לעולם", — דילג ממשגל למש"גל, בכדי לחסוך לקורא דפדוף.

כי הספר הוא תולדות חיייה של זונה (מסופרים מפיה) ואסרמן נטל רופא עצבים ועורך דין, ודרכם שיקף חברה. מוראביא נטל זונה, רעיון לא רע, מאחר שמקצועה של גברת כזאת מפגיש אותה עם אנשים שונים (אף שנדמה לנו כי כולם מסוג נברוטי אחד, אבל אין לסמוך עלינו, כי חסרנו את הנסיון המתאים, תודה לאל). אבל מכל הרומאן הגדול נשארה לנו רק פורנו-גראפיה (ממש) כי פרוש המלה "כתי" בה על זונות.

מחלקה שהושמדה

שמואל שורין (שיחור), אם כי אי-ננו טירון בספרות, איננו מוכר למר"בית הקוראים. כי עד עתה נהג לכתוב בהצלמת שמו. את קוראי "העולם הזה" תענין העובדה כי במשך תקופה מסוימת היה העורך בפועל של השבועון.

בספרו "חמישים הדקות של קולה" (הוצאת טברסקי, 600 פרוטה) מנסה הוא לתאר את האנשים שנהרגו בהתקפת הלגיון על משלט קולה ואת נסיבות מותם.

בנסיון זה עמדו לפני המחבר קשיים גדולים. אי אפשר לתאר מי שנהרג במלחמה אלא בהילת גבורה. יש גם הנחה מוקדמת כי הרוגי החזית היו ממיטב החומר האנושי, שולא כן לא היו בחזית ולא היו מסתכנים עד כדי מות. כשקיימת גישה כזאת קשה לתאר אנשים. כי תאור אדם שהוא כולו ורוד אינו ספרות אלא הספד. הרי אין אדם ללא פגם, והפגמים עושים אדם לא פחות מהמעלות.

יתר על כן, ההרוגים היו כולם צעירים. מתחילה דורש אדם צעיר גישה סלחנית, ומאחר שעוד לא הספיקו לפי עול בחייהם, מסתפק המחבר בתאור פרשת הקרבות של היחידה, ומוסיף פרוטים אישיים רק במאמר המוסגר.

הרי שתפקידו של המחבר לא היה קל. אבל עצם הנושא קסם לו: קרב, אשר בו יודעים הלוחמים מראש כי אין להם תקווה. קשה להגיד כי הנסיון הצליח. גם אין הספר נקי מפאטורי-טיוס ילדותי ומאילול מיותר, אבל בסך הכול היתה זאת לא רק עבודה רבה אלא גם מסירת עובדות מושכת, ובלשון דיקנית ופשוטה.

האם הגרמנים אנשים?

"טיול הנערות המתות" מאת אנא סיגנס (תרגומו של בן-אברהם וי. הריאבן, הוצאת הקיבוץ המאוחד) הוא ספר המכיל שלושה סיפורים על גרמניה של מלחמת העולם השנייה.

היחס הרשמי של ישראל לגרמניה הוא כאלו אין לאותו עם כל תקנה אלא כליה. יחס זה מניח כי הגרמנים אינם בני אדם בכלל. אבל זה אבסורד, משום שהם מדברים ומהלכים על שתיים ושחמים וכואבים ממש כמונו.

אם כן, מה גרם להם שיהיו נוהגים כאשר נהגו? אנא סיגנס, המעירה ב"ספר כי היא עצמה היתה פליטת הנאציזם, מנסה לענות על השאלה באורח ספרותי. היא מתארת את העם הנורא הזה בזמן המוראות הגדולים, בשעת פסגת אכזריותו. והיא מתארת לא את ראשי השלטון או הצבא, אלא את פשוטי העם, את אנשי העורף.

בסיפור הראשון, היוצא מתוך ההנחה כי גורלו של עם הוא סיכום גורלם של פרטים רבים, חוזרת המחברת לימי נערותן של הנשים הגרמניות, כדי לנסות ולראות מה גרם להן שתהיינה כאשר היו בזמן הנאציזם. הסיפור ה"שני הוא על פועלים בבית חרושת לנישק, המסכנים את נפשותם כדי לבצע חבלה בחמרים שמספק בית החרושת. הסיפור האחרון הוא על גרמניה המנוצרת. אנחנו מקוים כי קרבות הנאציזם לא ישירו את שירת הים למקרא תאור מוזעזע זה.

טון הספר נאב ומאופק, כמעט צפוני. ומלבד הצד האנושי שבו הרי הוא גם אמנות נעלה של תאור סבל ללא נקם והבנה — גם לאויב.

תרופה למשוררים

דייל קארנגי כבר ידוע יפה לקהל העברי מתרגום ספרו "כיצד לרכוש

ביתך
בציר הענין החדשה

"תל גנים" הנבנית ע"י "קרת" ברמת-גן, בסביבה נאה ובגובה 50 מטר מעל פני הים. מספר בתים בסגנון נאה ובניה מוצקה כבר נמצאים בשלב של גמר.

בדבר פרטים נא לפנות רק ל"קרת" בע"מ תל-אביב, רחוב יפו-ת"א, מס' 9, טל 5841.

קרת

חברה לשכון ולמשכנתאות בע"מ

אלר בנתה את "1826"

הכונו לנשף
בחירת מלכת היופי של ישראל תש"י

שיסודר על ידי מערכת "לאשה"

בחודש יולי-חודש החופש והנופש
אתה מרבה בקריאה

הוצאת ספרים נ. טברסקי, חברה בע"מ
נותנת לך שייחמה אחת לרכישת מיטב הספרות העברית והעודמית בחודש יולי

א נ. טברסקי, חב' בע"מ המחאה על סך 500 פרוטה לרכישת ספרי ההוצאה	ב נ. טברסקי, חב' בע"מ המחאה על סך 250 פרוטה לרכישת ספרי ההוצאה
--	--

ההמאות תתקבלנה עליידי כל מוכרי-הספרים בארץ כתשלום חלקי עבור ספרי ההוצאה — המחאה א עבור ספרים מרשימה א והמחאה ב עבור ספרים מרשימה ב רשימות מפורטות של הספרים נמצאות בידי כל מוכרי-הספרים

גזור את ההמחאה מן העתון ופנה עוד היום למוכרי-הספרים הקרוב לביתך

ההפצה הראשית של כל ספרי ההוצאה: סוכנות י. ברונפמן, תל-אביב, רחוב צ'לנוב 2.

זה ספור על ארבעה שהסתננו. אחד מהם נהרג.

סהר פגום היה נע בין עננים. שמים מכובבים מעט גיגיהו אור עמום על טרשים אפלים וקונטורים מטושטשים. ארץ רדומה ניתנה ליללת תנים ו- ניגון צרצרים.

היתה זאת השעה בה יוצאים לפע- לם כל שכחי אל.

ולמטה, ליד בקתה חיצונית של כפר, עמדו ארבעה: זיד, שאכר, עבד- ארחמאן ואבו עלי הכושי.

ארבע דמויות אדם, צללים דהים על רקע של צל.

תחת גלימות צמריות, שחורות, החזיקו תתמקלעים תומסון, וכמה מח- סניות רזרביות. הם שוחחו בלחש. עם שגברה חשכה אטומה החלו נעים, לאטם, כפופים קמעא, חרישים, לעבר קוי היהודים.

חצץ ואדיות ועפר גבעות השתחפו מתחת רגליהם, ענפי בר של פרסדים נטושים שעל הגבול סרטו בהם, קרעי בגלימותיהם.

אם כי נעו כסהרורים, הנה דרכם היתה ברורה להם. מפעם לפעם היו עומדים ומקשיבים, או בודקים בכוננם אם לא תעו. פעם נתקלו בגדר לא צפויה, עמדו רגע תוהים, קיללו חרש, ונעו דרומה.

עקפו את עמדת מכונת היריה היר- דנית, את החפירות האנטיטאנקיות, ובאו למשעול. עתה חשו רווחה. זה היה המשעול הבטוח, הנקי ממוקשים. מפה -- הנה הכוון.

פתע כרעו תחתם ורבעו רדודים על הקרקע הלה. עוצרים נשימתם. יחי- דת סיור של חיל הספר הישראלי נעה בקרבת מקום. סאונים חרוק באדמה, מפקד היחידה צעד בראשה, בולש בזי הירות, ואחריו, במפורז, צעד אנשי, משתעממים. על הקרקע הכהה של הלי- לה בלטו עשרה חיילים נעים כשיירת גמלים.

„נורב?״ לחש אבו עלי שאלתו לחבריו.

„מגינן, דרבאלק!״ מיהרו השלושה ללחוש, חוששים לפזיזותו. גמלת החיילים הלכה והתרחקה. ואז חשו פתאום הארבעה בכלב, שגח מאחריהם. זה היה מאות, כלב הזאב של אבו עלי. הוא קרב אל בעי- ליו, כשכש בזנבו, וזורר.

בכפר קראו לו „מות״, גלל האימים שהיה מטיל סביביו. זה היה כלב שאומן לא לנבטו אלא לנשוך. חרש חרש היה גח מאחרי בריות שנתעו לתחמו וקומץ מלוא פיו מבגדיהם עם בשרם. השלושה ניסו לטורדו, ולא הצליחו. הוא הסתתר מאחרי אבו עלי.

„הניחו לו,״ לחש אבו עלי, „הוא עוזר לי תמיד. כלבי הנאמן. שותק הוא כדג. לא יפריע. יכול גם להביא תועלת.״

זיד עוד ניסה לידות בכלב רגב עפר, אבל ראו שאין להפטר ממנו. לא אבו לבטל זמנם, והמשיכו לנוע.

...ואז ראה את כלבו. זה היה מהלך סביב אדוניו הפצוע, מרחרח בשלולית הדם. „עוזר לי!״ התחנן אבו עלי. אך הכלב הרים אליו את עיניו הפקחיות כשהוא תוהה...

מול פניהם נשמעו המלים: „מי שם? ענדכם!״

היתה זאת התראת אנשי המארב היהודי, שנסתרו מאחרי עיקולו של הערוץ. מיד התחיל מטר יריות. זנחו הארבעה את הפרות, וחמקו במהירות. במורד הערוץ.

מאחריהם נפתח מטר יריות. הקלי- עים רדפו אחריהם כנחיל צרעים. מקלע החל מתקתק, צורר וצורר ושוב צורר. גהרו לקרקע, נצמדו אליה, כשהם פותחים נצרות תתמקלעיהם. וכך היו רובצים, כמנסים לחזור לתוך האדמה, אך נמנעים מיריה, שלא לגלות את מקומם.

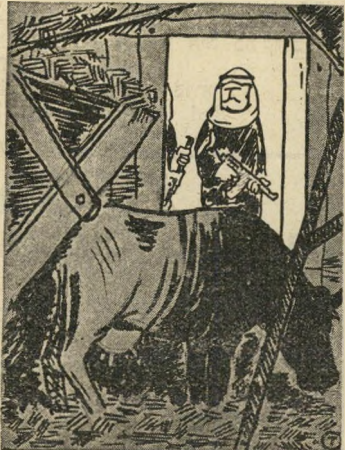
האוויר נתמלא זמזום קלעים, ואבי- נים היו ניתזות מפה ומפה מסביב. אין הם משוקעים דיים.

בלחש, כדבר איש אל נפשו, החלו מגדפים ומחפרים ביהודים, בתם, באי- מותם, כלחש קסמים נגד פגיעתם של אלה.

אלא שאלה לא חששו, והמשיכו לבזוק את אישם. החלו הארבעה זוחלים במורד. אך האש בשלה. דומה, היא הוי לכת ומאתרת אותם, וסופם שייפגעו. היה אבו עלי מלחש תוך שפמו ומי- דיין עם רבונו, ממקח על חייו. נהם הבטחות ושבעות, תוך שהוא מסיט את גופו.

הגיעו לגוש עפר גדול. הנה הנה. עתה יינפשו. הגיעו לתחום מבטחים. עצרו לקנח זיעתם.

והנה נפתחה אש צולבת מרכסים שמעל לערוץ, עוברת כמטרה ומטי- אטאת בערוץ, הלוך ושוב, הלוך ושוב. פניו של אבו עלי, השחורות תוך השחור, הבריכו מרטיבות זיעה שהי- ציפתו. כתונת הפסים שתחת גלימתו דבקה לעורו, ואצבעות לחות לפתו בידיה האחיות של התומסון. הרגיש עצמו כבמלכודת. חרדה תפשה בו, טלטלתו. היה

הארבעה קרבו לכביש הראשי. מר- חוק הסתמנה רצועתו.

מפעם לפעם היו מגיחים זרקורי מכונות ומטיילים לפני מכונותיהם כשהם מטילים סילונו אור על הכביש. אותו זמן רחש הגלגלים גובר ופתאום הולך ופוחת, כשנקודה אדומה מתרחי- קת לעבר האופק.

הארבעה רבעו והמתנינו. היו מקשיבים. היו לוטשים עיניהם. בא אתנח בתנועה.

עברו את הכביש בקפיצה, זה אחרי זה, והכלב מודה אחריהם.

בתים לבנים, מהוקצעים, התקרבו בחשכה.

רגליהם דרסו בגני ירק מעובדים יפה. בוז שרק למגע רגליהם כשחצו את הדרך. מצל אל צל עקפו וקרבו. משולי הכפר נער חמור.

קרבו לאחת הרפתים. שאכר קרב ראשון, בולש. אחריו הגיחו האחרים וניצבו בעמדות הבטחה.

זיד שבר את המנעול כלאחר יד. ומיד קפאו, חוששים לפעמון אזעקה, כפי שארע להם זה לא כבר. דוממים הקשיבו, ונרגעו.

באפלולית החמימה של הרפת נבי- הלו פרות מרובציהן, ריח שתנן ושחת פרץ בעד הדלת. זיד, שאכר ואבו עלי כבר היו בפנים.

הפרות עמדו לגעות, ואלה השלושה מלטפים את צדיהן בידם הפנויה ומי- לחשים להן בלשון הרגעה ונהמות פיתוי.

„קומי,״ אמר זיד, „קומי.״

הקוף שלו היתה גרונית כאלף, עמוקה מזאת ששמעו הפרות מבעליהן, אך הן קמו.

דפקו השלושה בפרות וזרונו בקי- לות לצאת את הרפת.

שאכר הציץ החוצה וראה את עבד ארחמאן ניצב על עומדו, ללא נייע. „נמהר,״ האיץ בחבריו, „צריך לחמוק מהר.״

משהגיעו לדרך העפר הצטרף אליהם עבד-ארחמאן. הלכו בעיקוף רחב כדי להגיע לדרך ממנה באו.

טלפי הפרות דרסו בערוגות הירק. הן הלכו, מהורהרות, תוך אפוליות של לילה, ואין בהן כל תמיהה.

רגלי הגנבים בוססו בתלמי השדות, והם כפופים, ראשיהם בין כתפיהם, מאזינים לכל רחש ובולשים בעיניהם כל צל.

והכלב, מאות, מאסף לכל השיירה, מרצד בעקבותיהם בדממה, ומפעם לפ- עם נעצר להתגודד.

קו הגבול התקרב והלך. עם כך גבר קוצר רוחם והחלו נחפזים. גלל הבהמות פנו לדרך בטוחה יותר, וצנ- חו לערוץ. נסתרים יותר, דפקו בבהמות. ופתע עצרו.

מדעזע ככל היה נצודה. נרעד. ראה את סופו הבטוח. היה פיו מפלל מלים מהירות, חסרות מובן, זכר לתפלות שלמד אי פעם. ומוחו מטומטם. וקבתו מתגעשת, ולבו הולם כפטישים.

חש כי זעתו מציקה לו. ניסה למחותה בשרוול גלימתו, ומיד חזרו פניו ונתכסו זעה.

והנה נעו חבריו, ראה, וחזרה ביי- נתו. דומה שהחליטו לזנק מן המל- כודת ויהי מה.

בזה אחר זה פתחו בנייתורים שב- ריצה, מנתרים, רצים ונופלים. מנת- רים, רצים ונופלים.

אלא שהתגלו למשמרות, שקלעיהם דייקו יותר ויותר.

אבו עלי חש מכה כבדה בירכו. נוול המים התפשט תוך מכנסיו.

„אגנירחת!״ צעק אל חבריו בבהי- לה. „נפצתי. עזרוני. למען השם עז- רוני.״ ואלו הם הלכו והתרחקו במ- הירות.

ניסה אבו עלי לקום, לדדות אח- ריהם, וכשל. נאנק, ושכב במקום.

חלש כפיה מראשו, כרכה סביב לירכו, והידק.

הוקל לו מעט.

ואז ראה את כלבו. זה היה מה- לך סביב אדוניו הפצוע, מרחרח בש- לולית הדם. „אסעדני, יא מות,״ הת- חנן אבו עלי. „עוזר לי.״ אך מות הרים אליו את עיניו הפקחיות כשהוא תוהה.

יובש החל משתלט בבית בליעתו של אבו עלי. שפתיו הצטמקו ולשרי- נו דבקה לחכו. החל מדמדם. קילל את זיד, עבד-ארחמאן ושאכר, בני הכ- לבים, צאצאי הזונות, שזנחווהו.

ואיבו הכרתו. זבובים גדלי גוף שהיו מטרידים בפניו עזרוהו.

שמש של צהרים היתה עומדת ברום השמים. הסב אבו עלי פניו. רקיעים כחולים היו מציעים בו מעב- רים. נשימתו היתה באה בקושי, בני- חירים סתומים, בפה יבש וחרוך.

פרקיו היו קפואים. הסיט את ידיו, ובמאמץ רב הצמיד ידו לפלד רותח של קנה תתמקלעו, שהיה מונח על גופו. כוון הקנה לסנטרו.

אותו רגע הגיח מות מאחרי צוק, שהסתופף בצלו.

כאבים שהיו חותכים באבו עלי חידדו חושיו לרגע. טוב שבאת, מות טוב -- דמדם אבו עלי בינו לבין עצמו.

ומות מכשכש בזנבו לעומתו, כמ- אשר: אכן, באתי.

עוזר לי, מות. עוזר לאדונך. הגוע הניע ידו, והגיעה לראשו של הכלב, שכבר היה עומד מעליו, נגעה היד בפרות הכלב, וליטפה.

קרב מות. הניח כפתו הימנית-קד- מית על קנה התתמקלע, נכוה מרי- תיחתו, גרר רגלו לאחור, נתקל בהי- דק שאינו נצור.

צורר של כדורים אפס פסיק ארי- בעים וחמש ריטש ראשו של אדון ששם כלבו -- מות.

דיון העירוני בבלגראד, ישבו על סף כותל, כי לאחר הנצחון על "פרטיון" הפך "מכבי" ת"א לשם-דבר בארצו של סיני.

אלוף ישראל לא איכזב גם הפעם אבל תעלומה אחת טרם נפתרה: ההיו שני הנצחונות מקריים, או אולי למדו סוף-סוף שחקנינו לשחק כדורגל? נחיה ונראה איך יפול דבר.

ברוכים הבאים מקפריסין

כנראה כבר מסורת היא כי בחודש יולי מבקרות אצלנו קבוצות כדורגל מן האי השכן, קפריסין.

אשתקד, בתחילת פגרת-הקיץ, שיחקה בישראל נבחרת קפריסין, ולפי התוצאה שהשיגה (ניקוסיה) — ת"א 3:3, ניקוסיה — ת"א 2:2, ישראל — קפריסין 3:1, נראה כי גם הפעם מובטח לנו מאורע מעניין.

אברהם בנדורי
שועל-שמשון בבלגראד

בשעה ששורות אלו תראנה אור, תתארח אצלנו קבוצת "א.פ.א." מלארני קה, שזכתה השנה לא רק באליפות קפריסין, אלא אף בגביע האי. הישג כפול זה מוכיח על יציבות והתמדה, ועל זאת עוד יתלו לקבוצה האורחת מספר "כוכבים" מאגודות אחרות — כמקובל בנסיעות לחו"ל — הרי אל לנו להקל ראש באורחיו כלל וכלל.

בספורט אסור לחשב חישובים ע"ג הגייר לשם מדידת-כוחות, ומה גם כשי היריב אינו מוכר כליל. ואולם אם מותר להסיק מסקנות מן העבר הקרוב, הרי נוכל ללמוד משהו על כוחו של הכדורגל הקפריסאי. קבוצת "מכבי" הלא-איבי, שביקרה באי ב-1947, זכתה שם בצורה משכנעת בכל חמשת משחקיה. גם נבחרת "הפועל" ניצחה בקפריסין (1945) בשלושה מתוך ארבעת משחקיה.

משהו על האורחים

לכאורה, צריכה רגלנו להיות גם הפעם על העליונה, אולם אין לולול בכמה גורמים, שהביאו לקפריסאים אש-תקד הישגים של כבוד. כאן כן עתה, לא נראה אולי אצל אורחיו ליטוש טכני ומיאום הדדי מלא, אולם חסרונם של אלה יטושטש בייעילות בקצב המזורז של משחקם, בכורשם הגופני המעולה, בשליטתם בכדורים גבוהים ובפריצתם המהירה לשער — ללא הברקות וללא "חכמות".

המשחק הראשון של קבוצת "א.פ.א." ייערך כבר בשבת הקרובה נגד "הפועל" בחיפה, אשר ישיב ביקור-גומלין בקפריסין בעתיד הקרוב.

הקץ להפסדים של כבוד

יום המישי שעבר היה יום גדול לכדורגל הישראלי, כשאלופת הליגה בעונה זו, "מכבי" תל-אביב, הצליחה להדביר את קבוצת "פרטיון", ב-2:0. אין ספק, כי 22 אלף המסתכלים שראו משחק זה בבלגראד — מלבד כל חובבי הכדורגל בארץ — קיבלו את הניצחון בסיפוק והערכה, כי עמו פסקה למעשה (אחר תקופה של שנים מספר) שרשרת הפסדינו על מגרשים זרים.

מי שיחק ב"פרטיון"?

לכאורה, אין לך הישג גדול מזה. אלא שחלק מפרשני הספורט שלנו התל-אביב, כי הואיל ומספר שחקני "פרטיון" נמצאים כרגע בבראזיל, שיחק "מכבי" עם קבוצה ממדרגה שניה. משהו בדומה ל"עוד נצחון כזה — ואבדנו...".

אבל המציאות הוכיחה את הפך בדיוק. וכיום אפשר לגלות, כי בקברי צת "פרטיון" שיחקו לא פחות ולא יותר מאשר 4 חברי הנבחרת היוגוסלית, שניצחה את ישראל בגביע העור למי (2:5, 0:6), וכן חזקה הקבוצה ע"י שלשה מטובי השחקנים של "נאשה קרילה" — הרבב משובח שאין לולול בו כל עיקר.

הפרשנים הנכבדים שלנו לא יכלו כמובן, לדעת זאת. הם ישבו בתל-אביב ו"ראו" את אשר התרחש בבלגראד. זו דרך מסוכנת, שלכל הדעות אינה הולמת עתונות רצינות המכבדת את עצמה.

יומנו הגדודי של בנדורי

אם נבוא לזקוף את הישגו המזהיר של "מכבי" ת"א בהופעת-הכוכרה ביוגוסלאביה לזכות שחקן בודי, הרי לא יהיה זה אלא השוער הצעיר (איש "גבעתי" ו"שועל-שמשון") אברהם בנדורי, שניצל בזמנו בנס בימי הקרבות העזים בדרום. בנדורי (כיום מועמד לחברות ב"דן") בוטח ערב צאתו את הארץ בחברת-ביטוח, משום שהינהלת "דן" טענה, כי לא יתקבל לעבודה באם ייפצע במשחקיו בחו"ל. אבל פרט זה, כנראה, לא השפיע עליו לרעה והוא עמד בגבורה רבה מול "ברד" הכדורים שניתן על שערו ב-90 הדקות.

ההכרעה בתחרות עם "פרטיון" נפלה בדקות ה-60 והי-81, מבעיטותיהם של הקיצוני הימני שמואל ישראלי והחלוץ המרכזי וראש-הקבוצה יוסף מירמוביץ. היתה זו התחלה מוצלחת ביוגוסלאביה — וההמשך?

התוצאה שאחריה לבוא

כשביום ב' בוששה להגיע יודעת כתבנו על המשחק השני עם "ניקרילה", חששנו כי "קרה משהו". אבל היה זה, לשמחתנו, חשש-שווא. המכבים השכילו למשוך את הנצחון אל צדום גם הפעם ע"י שער יחיד של היושע גלור.

לפגישות בין "מכבי" ת"א ו"נאשה קרילה" היסטוריה ארוכה. במשחק הראשון בתל-אביב (5:2.50) ניצחו המכבים 1:3, ואז טענו משושים רבים, כי קבוצת "ניקרילה" פשוט אינה יודעת לשחק. מילא, זה קורה "בכל משפחה הגונה". אבל אח"כ באו נצחונותיהם הרצופים של היוגוסלבים על "מכבי" פ"ת (0:4), בית"ר ת"א (0:5), נבחרת צה"ל (0:1), "מכבי" חיפה (1:6) ולבסוף בא הנצחון המכריע במשחקי-הגומלין לין נגד "מכבי" ת"א (1:6). או הסכימו הכל, כי הם בכל זאת יודעים את המלאכה.

ובתחילת שבוע זה נערך המשחק השלישי בין שתי היריבות הוותיקות. מי ינצח הפעם? — זו היתה השאלה שלפטרונה צפינו בקוצר-רוח, ואין צורך לומר שגם 40.000 הצופים באיצטדיון

כתובת המערכת והנהלה: תל-אביב, רחוב לילינבלום 12, טל' 4414, ת.ד. 136 / האחראי: מידע שיף / העורך: אורי אבנרי / המו"לים: אברהם גוררון ושלום כהן / דפוס: מ. שהם, תל-אביב, רחוב סוף 6, טל' 2239 / גלופות: צינקר גרפיה "ארץ-ישראלית" בע"מ / ההפצה: דוד טופל ובניו.

הבימה

יום ה' 6.7 "בקץ הימים" ב-9 בערב באולם "ציון" ירושלים
מוצ"ש 8.7 "בקץ הימים" ת"א
יום א' 9.7 "אותלו" ת"א
יום ב' 10.7 "אבות ובנים" (לפועלים) ת"א
יום ג' 11.7 "אותלו" קרית חיים
התחלת ההצגות הרגילות ב-2.30

אהל תיאטרון פועלי ישראל

יום ה' 6.7 אינקובטור על הסלע ב"9, "ארמון" חיפה
מוצאי שבת 8.7 אינקובטור על הסלע תל-אביב
התחלת ההצגות הרגילות ב-8.30 בערב

האופרה הישראלית

תל אביב שלישי 11.7 בית "הכימה" יום ב' 8.30

כרמל
בהשתתפות: אדים דה-פיליפ (כרמל) י. קוהנוב, ל. הורנשטיין, חנה זמיר ועוד
כרטיסים: ביילין, אלבני 67, טל' 5018

תיאטרון לי-לה-לו

במוצ"ש 15.7 וביום ג' 18.7 בשעה 9 בערב באולם "אהל-ש"ם", רחוב בלפור 2 הצגות מיוחדות בהשתתפות הזמרה-הפומנאי הידוע האורח **ליאו פולד** בתכניתו החדשה בלוית תזמורת ג'ז מוגדלת. כרטיסים להשיג: אך ורק במשרד מ. ולין, רחוב בני-יהודה 1, בשעה 1—9 לפנה"צ; בשעה 7—3 אחה"צ ובערב ההצגה בקופת "אהל-ש"ם".

תיאטרון קאמרי

מוצ"ש 8.7 "הילולת רפאים" ב-8.30 ב"מוגרבי" תל-אביב
יום א' 9.7 רק אתמול נולדה ב"מוגרבי" תל-אביב
יום ב' 10.7 הילולת רפאים ב-8.30 בבית העם פרודס-חנה
יום ג' 11.7 הילולת רפאים ב-8.30 ב"מוגרבי" תל-אביב

המפא"פ

בעלי המיניסטר
יום ה' 6.7 רמת-גן
מוצ"ש 8.7 תל-אביב
יום א' 9.7 באר-שבע
יום ב' 10.7 הרצליה

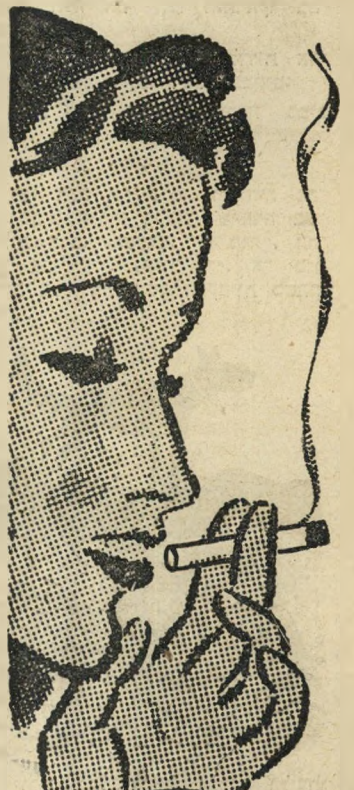
קולנוע

תל-אביב
אופיר — כשהאשה מושלת (2) (בצבעים טבעיים)
אוריון — נשיקה בין ערבים בהשתתפות ג'ין וימן ודוד ניבן
אסתר — מכתב מידי אלמוני מגדלור — האושר היה כה קרוב (2)
חיפה
אורה לילה זה בריאו
ארמון — Red Canyon

התזמורת

רטיטלים לזמרה: ז'ני טוראל
ליד הפסנתר: מיכאל טאוכה
חיפה יום ו' 7.7 "ארמון" 3.30 אחה"צ
תל-אביב מוצ"ש 8.7 "אהל ש"ם" 9.15
קונרטים מיוחדים
המנצח האורח: דין דיקסון
הסוליסטית-האורחת: ויויאן ריפקין (פסנתר)

ימת גן יום ב' 10.7 ויום ה' 13.7
אמפיטיאטרון ב-8.30 בערב
אמפיטיאטרון ב-8.30 בערב
קונצרטו גרוטו בסול מז'ור — הנדל
קונצרטו לפסנתר מס. 1 — בטהובן
סימפוניה מס' 4 — שומאן
הפתיחה "רומיאו ויוליה" — ציקובסקי
מכירת כרטיסים במשרד התזמורת אלבני 56, 11—2, 4—6 ברמת גן בב"מס' "תרבות" ביאליק 49

כחובן... מטוסיאן

פסנתרים
מפירמות ידועות — במבחר גדול
וסטרמן את יון, ת"א, רח' רשי 9

למדו אנגלית בהדרכת מורים מדופלמים מאנגליה

בכית הספר לשפות "קדימה" רחוב בני-יהודה, 74, תל-אביב, בקורסים למתחילים, למתקדמים ולמשתלמים המתקיימים בשעות הבוקר ישנם מקומות אחדים פנויים.

הודעה לתלמידים ולהורים!
בכדי להיענות לבקשת תלמידים רבים, פתחנו כמות אינטנסיביות נוספות לתלמידים:

(1) לתלמידי כחות ו', ז' ח' של בתי"ס עממיים מ-3 עד 4 אחה"צ (אבשבו) (2) לגורמי כחות ו', ז' של בתי"ס תיכוניים מ-12 עד 1 בעצריים (אבשבו) מספר המשתתפים בכל קתה מוגבל.

פרטים והרשמה: משעה 8 עד 12 בעצריים ומשעה 4 עד 8 בערב.

מאונץ: 1 - מוסד מחוקק (4); 4 - הסתדרות מדינית וגם שם בית חולים (4); 8 - בחירה (4); 10 - נוסחה לחלוקת תפקידים או משרות בפוליטיקה שלנו (4); 12 - כויה וגם מלת קישור (2); 13 - חומץ בן יין (5); 16 - עליו תולים כובע (2); 17 - אבן הרחים העליונה (3); 19 - בקיע (3); 20 - עוף דייג (3); 21 - ישן (קמץ צירה (2); 23 - מועד (2); 24 - אולם הסנהדרין בירושלים (9); 26 - עליו מבוסס התקציב (2); 27 - לא מבושל דיו (2); 29 - אותו קוצב השעון (3); 31 - בין ההרים (3); 33 - עבר נאדץ לארץ (3); 35 - אם אין זה לך לא תוכל לחשוב (2); 36 - עני (5); 38 - לא עבה (2); 39 - האות זי"ן של שזר (4); 41 - מגן (כעת על חלונות (4); 43 - הן באות תמיד בקבוצות, ואז אוי ואבוי (4); 44 - מזיק בכחונה (4).

מאונץ: 1 - סנדוויץ' (4); 2 - גם אביו וגם בנו של אבנר (2); 3 - לבנה (קמץ קמץ) (3); 5 - שתק (3); 6 - מפתן (2); 7 - לגלוג (4); 8 - נאקה צעירה (4); 9 - היסטוריה (9); 11 - מתגרד וגם מפקפק (4); 14 - נקי מעון (2); 15 - ממנו עושים רהיטים (2); 18 - כפר הררי ליד מודיעת (5); 20 - טעות (5); 22 - מה שנוטלת הממשלה מן היבוא (3); 23 - זמר (פתח קמץ) יהודי (3); 25 - מעץ (4); 28 - הצגה שבה יושבים הצופים במעגל (4); 30 - בלעדיו לא תוציא את הפקק (4); 31 - ענן (2); 32 - סימן דק על הגליון (2); 34 - חוס מושור כמו צמה (4); 36 - אנוחנו (3); 37 - חתיכה (3); 40 - כסעם החנינין (2); 42 - גדול (2).

	7	6	5	4		3	2	1
11			10		9			8
	16			15		14	13	12
		20				19		17
			23			22	21	
								24
28			27				26	25
	34	33		32		31		29
	38			37			36	35
		42	41				40	39
				44				43

פתרון תשבץ מס' 24

מאונץ: 2 - גשר; 6 - עלב; 8 - קילגוע; 10 - טבל; 12 - קץ; 13 - עף; 14 - הד; 15 - בז; 16 - מישור; 18 - נבואה; 19 - הכרעה; 22 - טבעת; 25 - נוב; 26 - מהיר; 29 - כרה; 30 - אף; 32 - נר; 33 - הבל; 35 - פס; 36 - אולימפיאדה; 37 - יש; 38 - נקם; 40 - נס; 41 - דע; 42 - פעם; 43 - לשכה; 45 - עדר; 47 - תגרה; 49 - מוזה; 51 - חלקן; 52 - גלעין; 54 - קש; 55 - דן; 57 - שן; 58 - מס; 59 - טפל; 61 - השערה; 63 - תגר; 65 - רשת. מאונץ: 1 - טל; 2 - גוף; 3 - של; 4 - דנה; 5 - לב; 6 - עצם; 7 - מושע; 8 - קערה; 9 - עדנה; 10 - טיוטה; 11 - לבה; 17 - טרומפלדור; 20 - כן; 21 - עם; 22 - טרסקל; 23 - בה; 24 - תאונה; 26 - מרדעת; 27 - יה; 28 - רביעה; 29 - כפן; 31 - פלט; 32 - נאד; 34 - לשם; 39 - מש; 42 - פר; 44 - כחלחל; 45 - עז; 46 - רז; 48 - גרענת; 49 - מנדה; 50 - הגנה; 51 - וסט; 53 - גמר; 56 - גר; 57 - שרת; 60 - פי; 62 - עש; 64 - גל.

פרסים שבועיים לפותר התשבצים

בין פותרי התשבץ שמעטפותיהם ישאו את חותמת הדאר של תאריך לא מאוחר מיום ד' לשבוע, יוגרלו 2 פרסי ספרים. על המעטפה יש לציין "פתרון תשבץ".
ואלה הזוכים מבין פותרי תשבץ מס 23:
(1) מ. ישראלי, ר"ג - "המור השביעי" לנתן אלתרמן (הוצאת עם עובד).
(2) היה סלומון, ת"א, רחוב עין גנים 8 - "ידי והב" איסף אגדות רוסיות למיכאל רכבי (הוצאת יהושע ציציק).
בקרוב - תשבץ הפתעה מיוחד.
10 פרסים יקרי-ערך יוגרלו בין פותריו.

העולם הזה צוחק

הרופא: "האין אתה סובל מני דודי שנה?"
אשת הפאציינט: "לא. שני תו היא הנוודת, ואני היא הסובלת בי גלל זה."

מרדכי לזק, לוד.
האירח מחוץ לארץ: "למדתי בבית ספר בחוץ לארץ צרפתית, ספרדית ואלגברה."
הילד: "וכיצד אומרים באלגברה "מה שלומך"?"
חיים קרלינר, ת"א.

אב ואם שוחחו ביניהם, וילדתם הקטנה הקשיבה. שיחת ההורים היתה על התקדמות הרפואה וגורמי המחלות. פתאום העירה האם: "אתה יודע שכנתנו הרה."
שאלה הילדה: "אבא, זאת הגורם לכך כבר גילו?"
מרים, ירושלים.

וכעת בדיחה של עורך המדור עצי מו: את הבדיחה הבאה שלחו לנו 19 (תשעה עשר) אנשים שונים. אנחנו מבי קשים לא לשלוח אותה יותר.
רבי-סמל: "אילו שני דברים אסור לחייל לשכוח בשעת מצעד?"
החיי"ל: "אח שתי רגלי, אדוני."

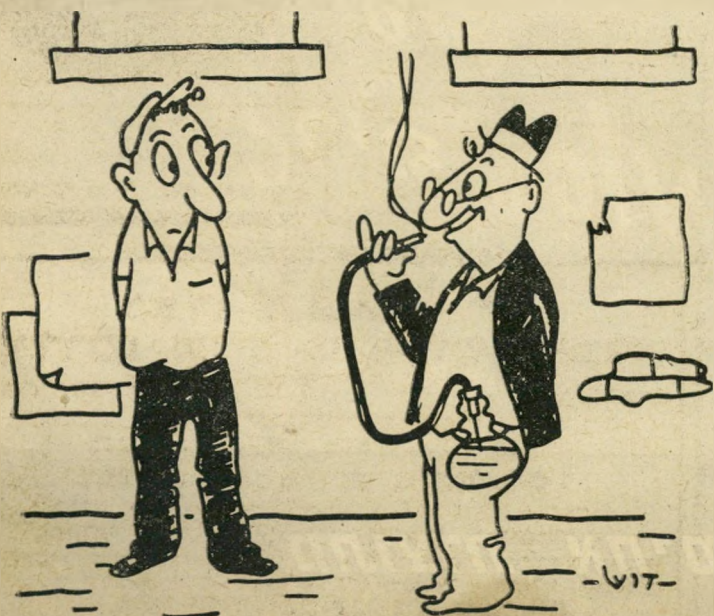
בפרט של לירה אחת זוכה בעל הבי דיחה הנדפסת ראשונה במדור. בדיחות יש לשלוח לת. ד. 136, ת"א.

שאלו את יובב: איזוהי המתנה היפה ביותר שקבלת ליום הולדתך? ענה יובב: מפוחית פה...
שאלוהו: מדוע?
ענה יובב: מאז קבלתיה נותנים לי כל יום חצי גרוש לגלידה בתנאי שלא אנני.

חיים קרלינר, ת"א.
נהג מכונית משא דרס שני אנשים. כשירד לראות מה קרה מצא כי אחד מהם נחתך לחצאים והשני נשברה רגלו והוא צועק. נגש הנהג אל הפצוע ואמר לו: "מה אתה צועק כל כך? חברך נחתך לשניים, ואין הוא מוציא הגה מפיו."
שמואל כהן מיטון, תל-אביב.

מה זה רחוק?
אשתו של רוק.
מתן תאומי, תל-אביב.

הפאציינט: "אני סובל מנדודי שנה."
הרופא: "עלינו למצוא את ה-סבה."
הפאציינט: "היא בחדר השני, אבל אל תכה אותה בחווקה."
ריבה.
המורה: "מה קורה בשעת דיקוי חמה?"
התלמיד: "כל האנשים יורצאים החוצה להסתכל."
ריבה.

לאחר העלאת הבזו על סיגריית

הצטרפת אליו ויתאר אחרת:

אלו מעדיפה
סייגריה "אלמפרי"

מתוצרת אחים בזרנו בע"מ